

ప్రతి దినము వకటిం పగ బడును.

Vol. 10.

నంపుటము ౧౦

చెన్న పట్టణము 1923 వ సం॥ జూన్ నెల 18-వ తేదీ సోమవారము
కు థి రో డ్లా రి నా మ స ం వ త్స ర ము, నిజ కృష్ణమాళ తుద్ధ చవతి ర.

No 67

నంచిక ౬౭

అమృతాంజనము అన్ని నొవ్వులకు మంచిమందు

అమృతాంజనము గాయము పుండ్లకు మనమయినమందు

చక్కని డబ్బీ తో నహా సీసా 1-కి రూ. 0-10-0 ప్రతియింటనుండదగినది

అమృతాంజనము లోక ప్రసిద్ధిని బడసియున్నది. అమృతాంజనము అన్ని నొవ్వులకు సిద్ధామృతము, అమృతాంజనము అమృతశబ్దమాదినిగల మాయమందుగా,
కలుపుచుండులవలన మోసముగలుగను. కంచభాషచీటిని చూచికొనిన మోసముగలుగదు. అమృతాంజనపు అగ్రభిక్షావలన జేసమునందంతటను కలసివడి

అమృతాంజనము డిపో, బొంబాయి, లేక నెం. 7 తంబు శెట్టి వీధి, మదరాసు.

SHUNMUGAM SNUFF

ధరల జాబితా

పలకలు	ధర	పొట్టి ప్యాకెట్	మొత్తము.
2	0 4	0 4 0 0	0 8
20	1 12	0 8 0 2	2 6

ఆర్. కే. వాసన నశ్యమును చేర్చి

నశ్యము నుపయోగించువారికి సంతోషము

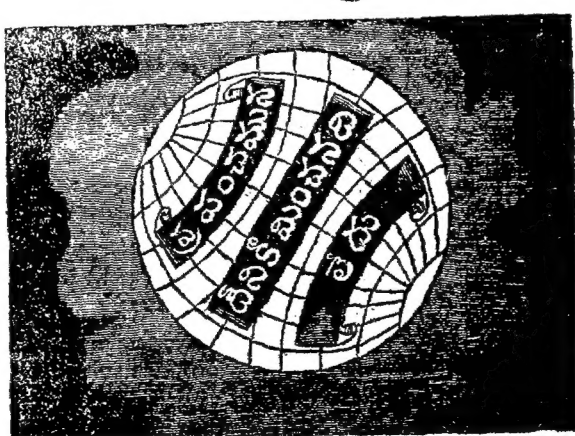
కలుగ జేయుదు

బుట్టు	రు. ఆ.	రు. ఆ.	రు. ఆ.	రు. ఆ.
8	0 9	0 4	0 1	0 14
6	1 2	0 5	0 1	1 8

పొగ చుట్టలు

	రు. ఆ.
బజ్జీ	... 100-8 0 12
కులేజర్ నిడివి	... " 0 12
" బాణ్ణి	... " 0 8
బండగది	... " 0 4
విదు నిమిషములది	... " 0 8

షణ్ముగం

నశ్యము

నశ్యము డబ్బాలు

చూడది 1-కి 0-4-0 నుండి 2-8-0 వరకు గలవు
కండిది ఒక రులం మెత్తు గలది 1-కి రు 2-8-0.

ఇతర వస్తువులు

రు. ఆ.
మకాకా 1-కి ... 0 1
కొడికట్టలు చిన్నది ... 100-8 0 10
మార్కెట్టుననుసరించి మారుచుండును.
జనరల్ ఆర్డరు డిపార్టుమెంటు ఒక గుండు
కూడి మొగలుకొని స్వయంచాలక అవశ్యమైన
సామానులవరకును, ఒక గడ్డ మొగలుకొని వివిధ
గల సీసకలలు వరకును పంపిణీ చేయుచుండును.
మామదింపును పంపించును.
మేము మొత్తముగా పంపిణీ చేయుచుండుము.
మా కాలాపాదులకు సత్తులు
చేయుచుండుము.
వర్తకులకు ప్రత్యేకపు ధరలు పొప్పున
యివ్వబడును.

Shunmugam Snuff Co, Ltd., Post Box No. 140, MADRAS.

షణ్ముగం స్నఫ్ కంపెనీ, లిమిటెడ్, పోస్టుబాక్సు నెం. 140, మద్రాసు.

తైత్తిరవ మతము

అవజయ మొందినదా ?

సెయింటుపాలెం తైత్తిరవాలయ బోధకుడు మే 18-వ తేదీ ఎడ్మిండ్ సెయింటు గ్రెగ్గర్ తైత్తిరవాలయమునకు వని అచ్చట సమావేశమైన వారి కిదిధముగ నువ్వనించి.

ఆరడు తన ఆ పనేకములకు మూలముగ లూకా 18-8 లోని ఈక్రింది వాక్యమును గైకొనెను. "ఏనుక్రిస్తు మరల ఏతెచినపుడు ప్రపంచము నందితిగ ననునదియె వారుదురా ?"

అయిన ఇట్లు చెప్పెను:

తైత్తిరవమత మతము మొందెనయ్యె, ఆ అవజయమును యాద్యము ప్రపంచమునకు మరల సమస్తముగ తేలుకొలుచు గావించె ననియు అందును, ఇందుల కనేకు లనేకవిధముల సమాధాన మొసంగి యున్నారు. కాని తైత్తిరవమత మతము మొందెనని తలంచువారి నీ సమాధానములు తృప్తికరముల జాలకుండి యెడల గాబోలు ఈ ప్రశ్న ఇంకను నేయుచునే యున్నాడు. ఈ విషయము మనకు మన దేవాళయమును ముఖ్యమైన దగుటచే దానిని నిష్కలము భావమున విస్మించి సమాధానము జరయి వలసియుండును.

ఒక గొప్ప మతమును పరిశీలించు మార్గములు

ఏదేని నొక గొప్పమతమును పరిశీలించుటకు మూడు మార్గములుండును. మొట్టమొదట ఆ మత ప్రకటన యాద్యములను అరిచి పేరున నుపయోగించువారి యాద్యములను గైకొని ఆ యాద్యములను శిరసావహించిన గ్రంథముల పరిశీలన సర్వమును గూర్చియు యోచించుటయును. రెండవ మార్గము: ఆ మతాద్యముల సమగ్ర ప్రయత్నించిన ప్రత్యేకముల చారిత్రములను జూచి వారు మన ముతి కేపాటి యర్థములని యాలోచించ వలయును. మూడవదేవున, ఆ మతము జాతీయజీవనమునందెట్టి పరివర్తనమును గావించిదియు పరిశీలించవలయును.

మతమును పరిశీలించుట కేమార్గము లన్నియు యుక్తములే గాని ఫలితము వేరువిధముగ నుండును. క్రొత్తగా స్థాపించబడినప్పుడు తైత్తిరవమత మేవిధముగ నుండెనో కనుగొనవలెనన్న మనము నూతన నిబంధనల గ్రంథమునే (న్యూ టెస్టమెంటు) ప్రమాణముగ గైకొనవలయును. ఏనుక్రిస్తు కొండ్రువారి గావించిన బోధకు, ఆతరువాతవారిని విశ్వికభూమి, సెయింటు జాన్ ఈ ప్రకటనలను జరుగవలయును. సెయింటుపాలెం జీవితచారిత్రమునందలి యంశములను నూతన నిబంధనలలోని ఇతిరభాగములను జరుగవలయును. ఆ భాగములను మొట్టమొదటిమారు జదివినయొకని స్థితిని బట్టి యాలోచించుము. ఆరని యిట్టి ప్రాయము మీ తీరున నుండునా: "క్రిస్తు ఒక మతమును ప్రత్యేకముగ స్థాపించ నుద్దేశించియుండదు. ఆరని అతఃప్రాయమును, ఆతరువాత భక్తులను ముక్త్యుత్తరములకు నాకు కన్పించెను. ఆరని యాద్యమునందు నాకు కన్పించుచు నీర్ధాంతములు భగవానుని జనతత్వము, మానవ సామ్రాజ్యము ప్రేమ రాజ్యము, ఆత్మార్పణము, ఆత్మ సంస్కారము మున్నగునవి." ఈ రిని నీ క్రిస్తు ఉపదేశానుసారము నడచిన ఆరీ డీకొంది విధముగ నే ప్రత్యుత్తర మిచ్చును:— "తైత్తిరవమతము సోదరులకల ఏక జుటింటివలవల మొలగుచును. ఒకరి ప్రేమల కొకరు సాయముచేయు, నుభయములందు సాల్పానముచేయు. జీవమును శాశ్వతముగా చేయును నందఱు, ప్రేమయుండును. దైవతయుండదు. అందరు భగవంతుని కడలను భావము వ్యాప్తిచేసి యుండును. బాహ్యజీవనమునకు నిలువయుండదు గాన ఈర్ష్య, కోపము, అశ్రమములుండవు. కష్టములను వారు ఓర్పుతో భరించుట పరిశీలనలేనే యర్హతమగు విశ్వాసమును నుండును" అని ఈ విధముగ నాకు ప్రత్యుత్తర మిచ్చును. మన మతములని ముఖ్యాంశము లెన్ని ఇతిరభాగములు వీనిలో నెన్నిటిని పోషించును ఎన్నిటిని నిరాకరించును అత విషయములను నిర్ణయించి యాచుకొనుటకు మనకన్నను అరిచి ఆధికము జరగావలయును.

తైత్తిరవాదర్థములు

ఇక, తైత్తిరవాదములను భక్త్యుత్తరములను అనుసరింప ప్రయత్నించిన వారియనుభవమును పరిశీలించుట రెండవ మార్గము. ఇది యాద్యములకు, ఆలోచనలకు పరిశీలించుట గూడ కొంత జ్ఞప్తియందునుగొనిండును. తైత్తిరవాదములను పరిశీలించుటకు కొంత ప్రకటన నెలకొనియుండును. ఒక్కొక్క మారు మాన

శ్రీ వేంకటేశ్వరాయుర్వేదకళాశాల-బెజవాడ

1928 సం॥ జూలై 1 వ తేదీ తొలి తెరవబడును. విద్యార్థులందరు యాలోచనా దర్శనముల సంపుటని కడకు తేడికొక కాళుకు రావలెను. కోరినవారికి దరఖాస్తుపాఠములు కంపబడును. సామ్యత్వవైద్యవిభాగములచే అనాటమి, ఫిజియాలజీ మొదలగు శాస్త్రములును మానవ బోధింపబడును. విద్య ఉచితము భోజనాదిసదుపాకములు విద్యార్థుల యాచుకొనవలెను. బెజవాడ, 29-5-28. 768 నోరి చామశాస్త్రి, కళాశాలాధ్యక్షులు.

వారికుం దభివృద్ధి కన్పింపక పోవచ్చును. అప్పుడు మనాని యాడు దేశత్యాగము చేయి యిత్తుంచును. అతడు స్వార్థము గడుకాదు కాని సెయింటు అగ్రహారము చెప్పినట్లు "నాకు కావలసినదేమి కేవును. ఆత్మ" అని యనుకొనుచుండును. ఈలాటి ప్రాంత చరితులు తైత్తిరవ మతమునకును నిష్కలభాగమున లేవోవలయును నుండును. వారికి కాలనిన దంతయు భగవానుని చింతయే. వారు తమ సోదరభృంతులను తైత్తిరవమతముగ జూతురు గాని సామ్య తీవ్రమునందు యాతముల వారు సేమలొనరు. మరియొక సమయమునందు తైత్తిరవ ప్రతినిధి మతము చూడుగ నుండును. అతనికి వైద్యము విధేయత ఒక్క ఆత్మ విశ్వాసము అుండును. మరియొక తైత్తిరవ మతము పరోపకారములను నుంపవచ్చును అతడు వానితత్వమును పోగొట్టును. బుద్ధిక్యులకు దుర్భాగము బోగొట్టుటకు ప్రాణమును, నిష్ఠా జాత్యుద్ధానము బూనుకొనును. కాని సాధనములు ఎప్పుటి కప్పుడు పరిశీలించు బట్టి నిర్ణయమునందుండును. ఈ మతము సెయింటు భావము, వాద్యములను భక్త్యుత్తరము, యాన సరణియనుట అత్యుత్తమది

మూడవ మార్గము:—తైత్తిరవ జాతు లన్నిటి శాశ్వతమును చూచి వారి ప్రతికటికమునకు ఆ మత మెంతవరకు పోద్యు దినదో కనుగొనవలెను. కాని తనయోజనమును ప్రపంచమునందనికి సంఖ్యాత్మకము అంగీకరింతురు మన ప్రపత్తను ఎన్నడును అతపెట్టుకొనియుండలేదను విషయమును జ్ఞాపకమునకుండుకొనవలెను. కేవలము మాత్రముల ద్వారాములవద్ద గుంపులు ఎప్పుడును చేరును. "ఏనుక్రిస్తు మరల కన్పించుచు, ప్రపంచమునందాని ననుసరించు వారుదురా?" దీనినే ఆయన పలుకుట విధముల బరిశీలించు. దేవభావలందు ఏమాత్రము విశ్వాస ముంచవలదని క్రిస్తు మనకు చెప్పియుండెను. నామమాత్రము తైత్తిరవము నుండెడి జాతి మతములేని జాతికన్న గొప్పదిగాదని యెఱుంగవలెను. ఒక మత సంఘమునకు కీర్తియు ప్రవాసానుభూతియు కలదన్న కేమిభావము? అది రాజకీయ కక్షలతో నీవముగ నుండుననుటకు గుర్తుగొనవలెయే దానికట్టి పలుకుబడియుండును.

ప్రపంచ యాద్యములను, అంతఃకలహములను తైత్తిరవమతముగ నున్నట్లుండుననుటకు. తైత్తిరవ మతమునే యానసరించియుండిన లోపములన్నియు అంగీకరిం యుండును. దేశములకు పోటీకమును, దేశభక్తి విపరీతమైపోయి ప్రతిష్ఠాక్రియు "కష్టాన్ని, ఒక్కొక్క నాదేశము అనిగర్హించుచుండును. యాద్యములలోని మన ప్రేమల ఈవిధమైనవిధముగ నే గడుచింది. అంతర్జాతీయ ప్రతిష్ఠ ప్రపత్త యెన్న పోలేన చేపిరి. ఇతిరేపముల యెడ వారి కపరిమితమగు శ్రేయమును దృఢమునాటి శాశ్వతములను మరల కన్పించినవి చెప్పవచ్చును. ఈపద్ధతి తైత్తిరవ మతమునకు తగినట్లుండలేదని ప్రత్యేకముగ వాదించుట యశవశము "తైత్తిరవమునందు యూదులు, క్రితులు, అనాగరములు, సిద్ధియలు, వానిలను, స్వేచ్ఛాకరులు అను భేదములే" వనిసెయింటు పాటగాడుచెప్పిరి. గొప్ప జాతి కష్టములతో అనునది ఎట్లు మతమునకు విరుద్ధము నుండునో అట్లేజాతీయత తైత్తిరవ వాతకములకు విరుద్ధము నుండును. ఏ ప్రదేశమును స్వాధీనము చేసికొన యిత్తుటమో ఆ ప్రదేశమునందలి ప్రజలకోర్కెలను తెలిసికొనవలెన అక్రిమియంకొనుట తైత్తిరవవాద్యమునకు విరుద్ధముగ నుండును కాంతి సమయము ములలోనునకు ఈర్ష్య కోపములందుట భగ్యవిరుద్ధము.

మన దురవస్థలకు కారణము

తైత్తిరవాదములను నిరాకరించి కేవలము ప్రత్యేకభాగ ప్రాయముల వాదించుట వలననే మన కీమరభము గలుగుచున్నది. చరిత్ర ఖండించినది దేశముల యానాంకారమును ప్రజల దురాశను ఆశ్రయము నేగాని ఏనుక్రిస్తు బోధించిన మార్గములను గాదు. అయిన గావించిన యావజీవములను గాదు. నేనిప్పుడు దుర్భాగించిన విధమున మాంపులను దేశములను తమతమ జీవనమును ప్రకర్షించి యుండెనేని మనకట్టి కష్టములను సంభవించి యుండవు నోరిని యెన్న మూడవ ప్రకరణము నందు సెయింటుపాలెం ఉపయోగించిన యావకాలంకారము మీకు

జ్ఞాపకముండును. గృహార్యులకు అనేక రీతుల సమస్తల చేర్చిరి. కాని అన్నియు ఎంతవిలువగలవోను తగులబడిపోయెను. అట్లేమన తైత్తిరవమతమునందును అందలి సారము చెడలేదు. వైఖారము మాత్రమే మారినది. ఈ ప్రకారము ప్రాసనవాడు క్రిస్తు కామే మేధావులని తలంచెరి.

"ఏను క్రిస్తు మరల ప్రపంచమునకు కన్పించును, అతని ననుసరించు వారుదురా?" ఈడే సను భావమునే ఈ ప్రశ్న నూచించు అచ్చుది. అతగా చివరకు తైత్తిరవ సాధించుటకు గాలేదని అందలి భావము గాబోలు. భగవంతుడు మనకు యుండినను, భక్త్యుత్తరములను తేల్చుచును కొలదియందగ నే యుండును. "క్రిస్తును చంపవలెను", అని దేహితిము చెప్పిన వాలనే పాటించుటో, తైత్తిరవమతము అవజయము గావించదని చెప్పవచ్చును. కాని ఆసమయమున క్రిస్తుండినది నిందితుడు గాదు న్యాయాధికరులే. చారిత్రమునందు మూషింప బడునది ప్రపంచమేగాని ప్రజలేగాదు. మాంపు లెట్లు మృగములవలెనో క్రిస్తు ఉపదేశములు చెలి వెను. కాని ప్రజలు వివరు. కనుక సెయింటు జాను చెప్పినట్లు "ప్రపంచ మంతయు అక్రిమ మార్గమున నడచుచున్నది." భక్త్యుత్తరములను యాత్యుత్తర భగవదధీనమై యుండును. వారి కట్టిబాధయు నుండదు. మనము ఆమరణాంతము బుజుడవరస గలిగియుంటిమేని భగవంతుడు మాల శాశ్వతములను మానవాళియు అభివృద్ధి జెందును. మనము తొందరపడక, ఒక్కొక్క లిగి ముందర తేలు. మన మాతాప్రపంచమునందుండరాదు మన మితరమునందే క్రిస్తునందాక పెట్టుకొనియుంటిమేని, దుర్భాగ లన్నియు మనకే సుప్రాప్తమగునని సెయింటుపాలెం గావించిన హెచ్చరికను మనము జఱుకరాదు కనుక సంవత్సరములను తెక్కిపెట్టక ఒక్కొక్క యుండవలెను.

బ్రహ్మశ్రీ కొప్పపపు సుబ్బారాయకవిరచితముగ రోష నార అను చరిత్రాత్మక నాటక రాజము. అనేక శుభవార్తలు, సంతకములచే పలు సార్లు, వెళ్ళి, వీడ్చి ప్రత్యేకములచే వ్రాసినది. కౌంట్లము సోదరి రోష నార శివావారి పెండ్లి యాడుకునే పడిపాట్లు, అమెపాదము, శివావారి క్షేల చిత్తము, దేశభక్తి, యందు రమ్యముగా నిరూపించబడినది. మృదువైన భక్త్యుగ కోర్కెలను అనుమానకర్తలకు లభ్యమగు పాత్రకోర్కెలు, నేయే. "హిందూ మతము"ను సమీక్షించు భారతమత్య విమర్శనాధనము" భావింపమును చెప్పిన రోష నారా చరిత్రము చదువరలే నేగాని చెప్పవలదికాదు వర్తకులకు ప్రత్యేకభాగము ఇచ్చిలను కావీ 1-5-0-12-0 గుప్తా బ్రదర్సు, విశాఖపట్టణము.

సత్య వత్స పాఖ్యానము తే. భోగేశ్వర మాహాత్మ్యము ఇది యొక డైరముయొక్క మహాత్ము. ఇంది శ్రుతైలమహిమకూడ జక్కగ వర్ణించబడియున్నది. కవితత్వము కనురసవంతమై ముద్దులుముట్లు గల్గుచున్నది. కల్పనలు మౌదు. ఈ గ్రంథము శివభక్తి భావముల కొక వద్యమేని వదల నుడి జనించదు. ప్రతి 1-5 ధర యు 1-0-0. పోస్టుఖర్చు ప్రత్యేకము. ఆంధ్రప్రదేశ్ కాళాశాలయము, నెం. 7 తంబు శెట్టిపిల్లి ముద్రా

రంపవీతూరి

(మాస్ట్రీయ విలేఖరి)

విశాఖపట్టణము, జూన్ 12:—మరల కోర్టు కమిషన్ వయన కేసువారి ఈదిగునాథులు విచారణ చేయబడిరి. సి. వి. డి. సుబ్బ ఇన్స్పెక్టరు, కంట్రాక్టర్లు, అతని కానిస్టేబులను రాజుగారి కట్టుకొనటం:—

గుండాల శ్రీనివాసరావుగారు (రవాణ్యవార్తా సంక్రమణ ఇన్స్పెక్టరు) ఇట్లు చెప్పిరి:—1922 వ సంవత్సరము సెప్టెంబరు నెలనుండి నేను పిత్తూరి స్పెషల్ డ్యూటీ వయన విశాఖ పట్టణంలో నుండి, 26-10-22 తేదీ మొదలు నన్ను వార్తా సంక్రమణనకు నియమించిరి. నేను కోయ్యూరు నుండి బాలరేవును వెళ్లితిని. పిత్తూరి వార్ల గురించి భోగట్లా తెలిసి కొనుట కచ్చుకు వెళ్లియుంటిని. నేను ఉదయము 10 గంటలకు పోయి సామంతాధికారులకు కచ్చుట నుండగా నెల్లూరి గులు ఇన్స్పెక్టరు, డిప్యూటీ డిప్యూటీ ఇన్స్పెక్టరు, డిప్యూటీ ముఖ్యమంత్రి, ముఖ్యమంత్రి ఫిత్తూరి ద్వారా చే కట్టుకొనెనని నాకు తెలిసినది. మరునాటి ఉదయము బాలరేవునుండి వయన మగు సమయమున ఇద్దరు పిత్తూరి ద్వారా వచ్చి “నీవేనా గులు ఇన్స్పెక్టరువు” అని అడిగిరి. పిత్తూరి డ్యూటీయను నన్ను పుడు నేను పోలీసు దుస్తులలో నుండగాదనని ఉత్తరువు లగుటచే నేను పోలీసుదుస్తులలో లేను. ఇద్దరు పిత్తూరి ద్వారా దగ్గర కత్తులు తుపాకులు కలవు. వారిద్దరిలో నీకొడనైన 5 మద్యాయా యొకడు. నేను చూచిన రెండవవాడు ఇచ్చట మద్యాయాలలో లేడు. గవర్నమెంటు తాలూకు ఆయుధములు కాని ముడు గుండుకాని ఏమి నాదగ్గరవున్న వెంటనే వారి స్వాధీనము చేయ మని నన్ను కోరిరి. నాదగ్గర ఆసంబంధము కలవేమిన్నీ లేవంటిని.

“నిన్ను నే ముఖ్యమంత్రి కోర గులు ఇన్స్పెక్టరును కట్టుకొంటిని” అంటూ నన్ను భయపెట్టిరి.

రాజుగారి మనోవాంఛ

వారు నన్ను కత్తులతో కుదుటపడ వైకెత్తిరి. రాజుగారు కచ్చేవారు కచ్చేవరకు ఆకమని వారిని కాంతిపరచిరి. తక్షణమే ఆయుధపాటుగు 50 మంది మనుష్యులతో రాజుగారు ఆ ధలమునకు వచ్చిరి. ఆయన నన్ను పోలీసుదళముల బలమును గూర్చి (కచ్చింపిరి. ఎక్కడ ఏబలమున్నదో ఆ సంగతికాద నన్నడిగిరి. వారికి నేను కొంతకప్పుభోగట్లాను ఇచ్చిరి(కీ) కొంతకేసిట్లు సంభాషించిన తరువాత రాజుగారిని “మీ రెండు కు పిత్తూరిని కడిగింతున్నాను” అని ప్రశ్నించిరి. హిం దూడకములోనన్ను బిటిషు ప్రభుత్వమున సంప్రదించుటచే నా ముఖ్యోద్దేశ్యమని వారు చెప్పినారు. హిందూడకము హై దవులకొనే యుండవలెనని ఆయన యభిప్రాయము వెల్లడిచేసిరి. అందుచే ప్రతి హైదవుడును తనకు సహాయము చేయుటై తనలా చేసమని కోరిరి. ఈ విధిప్రయోగము తాను నెరవేర్చు చుంటిని అనెను. తాను తన బాధ్యతను ప్రకారము అంకితుల ను గవనిండుచుంటినియు కొలదికాలములో తనకు జయలక్ష్మి చేకురవనియు చెప్పెను. రాజుగారు, తనకు గూడెములో నన్ను చిక్కలము తన కార్యకర్తలను చాలకపోవునని తెలు సును, అనిన్ని కాని తాను స్వతంత్రరాజులగునండి కొంత సహాయమును సీక్రియమున డిడెనయిచెప్పిరి. తనవారకప్రకారము తాను తప్పు భరతదర్శనమును చిత్రకర్త కాగడని ముద చెప్పిరి. నేను మా అధికార్లకు రిపోర్టులను వ్రాసికొనవలయు నని రాజుగారితో చెప్పితిని. అటులనే వ్రాసికొనవని చెప్పి యూ బి. కో. అండ్లెటెను (టపాట) కత్తుగా నిమగ్ని (వాయ మని ఇచ్చెను. ఆలోల బటాటలెటెనే ఈ క్రిందిపేరు గల యొక కాగితము అంటించియుండెను. “యో. సాందర్బు యస్సెయరు ఏకెన్సి డి. యస్. పి. ఏకెన్సి” అని దానిపై నుండెను. నేను వ్రాసిన రిపోర్టును కొన్ని పుత్తరలకగానన్ను కొన్ని కోయ్యూరుకు పంపియుంటిని. నేను రిపోర్టులు వ్రాస్తూ యున్నప్పుడు “పిత్తూరి ద్వారా గ్రామములను ఒలవంక వెట్టి కట్ట యిలను పొంది” అని వ్రాసారలెనని రాజుగారు కోరిరి. ఎందు కనగా పోలీసువారు కట్టుయిలను చేసినందుకు గ్రామములను బాధకట్టుకు దాడుండేమిట. రాజుగారు ఒక కాకి దుస్తు ను వేసికొని పోలీసు డిప్యూటీ కో. అండ్లెటెను బలవంతము తెట్టుక చేసుకొనిరి. ఆయనచేతిలో పోరాటములో చనిపోయిన సామెంటు కచ్చుకారి తా. పిట్టలండ్లె. నేను వుదయము 8 గంట మొదలు సా. కెల్లము 5 గంటల వరకు పిత్తూరి ద్వారాలో నుండిరి. 21, 22, 5, 6, 7 మద్యాయాని పిత్తూరి ద్వారాలో నున్నారు. 11 మద్యాయా వారిలో నున్నాడో లేడో నేను

చెప్పలేను. వీరిలో కొందరు తుపాకులను కొందరు కత్తులను మరొకందరు బల్లెములను పట్టుకొనిరి. రాజుగారిదగ్గర నేను ఆయుధములను అని అడిగిరి. 27 పోలీసు తుపాకులను 54, 808” పిష్టములను యుండిట్లున్ను చెప్పిరి కీ పిష్టములు వారికడనుంటు నేను చూచితిని. పూర్తిఅయిన రిపోర్టును నాసా నానకృత్యములను గురించి ఈ వైసంగతుల గూర్చిన్నీ నేను ఒక రిపోర్టును 8-11-22 తేదీని రవాణ్యవారికోరక ఉన్నతో కోర్టుగారికి పంపియుంటిని.

క్రాను:—తాను రాజుగారితో ఇంగ్లీషునను, తెలుగు నకు ముడ సంభాషించిరినని చెప్పిరి. ప్రత్యేకముగ రాజుగారు తమ ఆశయములను గురించి మాట్లాడునపుడు ఇంగ్లీషుననే మాట్లాడినారు. అప్పుడు ప్రజలందరూ దగ్గరనేయున్నారు. వంట బ్రాహ్మణుడు కృష్ణమాచారిమాత్రము వంటపనిలో నున్నాడు.

రాజుగారి మర్యాద

నన్ను రాజుగారు మర్యాదగానే గౌరవించిరి. నన్ను తనకన్న ముందు స్నానము చేయమని కోరుటచే నేను స్నానము చేసితిని. ఇంతకన్న నా కేతుతిథ్యమును రాజుగారు యస్య లేదు. నేను కీ, 5 కోజులు ఆయినకొలవార ఇక్కడ ప్రవర్తించు కాడ్ల రిపోర్టును నరకపట్టులో వ్రాసితిని. రాజుగారి దగ్గర నేను వ్రాసిన రిపోర్టులో బిటిషు ప్రభుత్వముగురించి రాజుగారు తమ ఆశయములను గురించి చెప్పిన మాటలగురించి కాని వ్రాయలేదు. వరిమిలా రిపోర్టులోనూడ వ్రాయలేదు. నా సంభాషణను గురించి ముడ వ్రాయలేదు.

తిరుపతి:—నా వ్రాతరీపోర్టులో రాజుగారి స భావణను గురించి వ్రాయలేదు. ఎందుకనగా అది స్వల్పనిక యమని కలచిరినది. తరువాత నేను వాస్తవముగా చెప్పినాను.

సాగిని యల్ల శ్యామదాసు:—(ఇతనికి దేవరావలి గ్రా మము) దరణిపల్లిలో దొరలను కొట్టిన తరువాత పిత్తూరి ద్వారా మా గ్రామమువచ్చిరి. వారిచేతులలో కత్తులు బళ్ళారి తుపాకులు ఉన్నవి. వారిలో 21, 22 మద్యాయాని కలరు. యల్ల శ్యామదాసును పోలీసుకు భోగట్లా యిచ్చినందుకు కొట్టిరి. మేము భయముచే పొందుండి చూచినాము. మా మనసలు యింటను పిత్తూరి ద్వారా బసచేసి 5 మంచముల విశ్రయము వీసికొన్నాము. ఆయన ఇప్పుడు వాంతులు విరచములతో బాధపడుతున్నాడు. అందుచేత సాత్త్యమును తాళెను.

క్రాను:—నాకు తుపాకీ కాబట్టు తెలియదు. నేను పిత్తూరి ద్వారాను చూచి భయముచే పారిపోయేవాడను. బళ్ళారి తుపాకులను పోలీసు తుపాకులను నేను పోల్చగలను.

పీడక:—నీకు పి. కోరి తెలియదు కదా బళ్ళారి తుపా కు తెలియని నీ కట్టు తెలుసా?

సాక్షి:—పోలీసువారు నాతో చెప్పిరి.

21, 22 మద్యాయాలను నేను చూచిట్లు రిపోర్టులో చెప్పియుండలేను. అదివరకు నాకు వారి నిద్దరిని తెలుసును.

(ఫలహారానంతరము)

కుందర లక్ష్మీ నాయుడు:—నేను దామునపల్లి గ్రామ ముననున్ను. పిత్తూరి ద్వారా 8 నెలలక్రిందకు నోక కలివారము మా గ్రామం 5 మంది పిత్తూరి ద్వారా తుపాకులతో మాయంటికి వచ్చిరి. కానిపెట్టులు అప్పారావుమాదా నున్నాడు. మమ్మలను భోజనసామగ్రిలను ఇవ్వయనగా నాకల్ల కాదంటిని. అప్పు డు వాడు జవానును తీసుకొని మాడెముపోయిరి. నేను చింత పల్లిలో డి. ఇ. దొరగారి కావ్యంత్రాలను నివేదించితిని. ఆయన కొమ్మంగి మకాంలోనున్న దొరగారి కియ్యని వక రీటు నాచేతి కిక్కుగా ఆదారము ఇద్దరు చీటినిచూచుకొని నాతో మా ధ్రాతకచ్చిరి. మాపూనుచ్చి అప్పారావును కలిసికొనిరి. అత ను దొరలతో లంబసింగివైపు పిత్తూరి ద్వారావ్వారిని చెప్పగా మేము దొరలందరూ కలిసి దిగుచుండగా దొరలను గుడ్లచే పిత్తూరి ద్వారా చంపిరి.

క్రాను:—నేను దొరలను పొందుండి చంపమని చెప్పి లేదు. నేను 16 గురు మనుష్యులను పిత్తూరికి కట్టుచేయలేదు. నన్ను పోలీసువారు ఈమధ్యను కొంత కాలము జయిలులో నుంచిరి.

కోర్టు:—నీవు పోలీసువారితో పిత్తూరి ద్వారాపై సాత్త్య ము ఇస్తాను వదిలివేయండి అని చెప్పినావా?

సాక్షి:—నేను ఒక దొరగారితో సాత్త్యము ఇస్తానని చెప్పినాను. అప్పుడు నన్ను వదిలివేసిరి. నే నోక ప్లేటుమెంటును వ్రాసి ఇచ్చితిని.

తిరుపతి:—నన్ను దిగువ హర్షణ దొరగారికోర్టులో విచారింపి వదిలివేసి నాను. నాతమ్ముడు ఏ ఏకెన్సినుండి అను మోడుమై రిపోర్టుచేసిరి.

దేవరాజు కొంగలి. కొండారెడ్డి:—నేను గూడెము ముతాదారును. నేను దేవరావలి గూడెం గ్రామములలో నుంటాను. నేను గవ ర్నమెంటుకు రు. 250-0-0 చెల్లిస్తాను. నాకు రు. 500 రాబడి కలదు. దేవరావలికి 60 మంది పిత్తూరి ద్వారా ఆయుధపాటులై వచ్చిరి. నేను ఒకడినము పొలమునుండి తిరిగి వస్తున్నప్పుడు దేవ రావలికడ పిత్తూరి ద్వారా కుడినారు. వెంటనే దొరలతో పిత్తూరి ద్వారా వచ్చినవారిని చింతపల్లి వెళ్లి చెప్పినాను. మల్లుదొర నన్ను చేతు లు కట్టుకొని కట్టి మాయంటికి గ్రామముగ్గులు యింటికి మధ్యను వున్న చాడికొనున్న రాజుగారు, గంటం దొరగారిదగ్గరకు తీసికొని వెళ్లిరి. రాజుగారు “మీరు పోలీసువారికి ప్రలంబ కృతిచేయుగ సహాయము చేయుచున్నాను” అని తెలిపిరి. బాగెత సదుచకోకపోక నీకు ముతా దక్కదు” అని చెప్పిరి. ఆమరునాటి పుడయము పిత్తూరి ద్వారా ఏబులుగ్రామము పోయిరి. నేను కొందరి పిత్తూరి ద్వారాను పోల్చగలను. నేను గూడెము వెళ్లి కొరగాని లక్ష్మయ్య (మూలముప్ప) గారిని కలిసికొని తనను పిత్తూరి ద్వారా వచ్చి ఖయిదుచేసిట్లు చెప్పిరి. వారు వచ్చి గూడెము బంగాళాలో బసచేసి, 1 కోడిపుంజు, 1 మేకపోతు కొన్ని పండ్లను తీసికొని వెళ్లిట్లు చెప్పగా రిపోర్టు చేసి నాను. మా ముతా యిలాకా పిత్తూరిలో చేరిన మనుష్యుల బాధితాను పంపుచునూడ రిపోర్టు వ్రాసి నాను.

క్రాను:—దేవరావలికి పిత్తూరి ద్వారా వచ్చుట దసరా నెలలోను. నేను అప్పుడు పిత్తూరి ద్వారా గురించి చెప్పటకు చింత పల్లి వెళ్లి ఒక ప్లేటుమెంటును వ్రాసియున్నాను. మరల నన్ను మల్లు దొర కొట్టిట్లు మరెయ్యకరిపోర్టు వ్రాసి నాను. జరిపోర్టులో నేను పోలీసుచేత పిత్తూరి ద్వారాలో ఈమద్యాయానికట్టు వ్రాయలేదు. నన్ను మల్లుదొర కొట్టినప్పుడు మా అన్న గారు తప్ప మరెవరు లేరు. మా అన్న సాత్త్యము ఇచ్చుటకు రాలేదు. నేను 7 క తారీఖున పిత్తూరి ద్వారా వచ్చుటనుగురించి రిపోర్టు వ్రాసి 11 క తారీఖునకు రిపోర్టు చేయలేదు. అదివారము పిత్తూరి ద్వారా రాగా నేను సోమవారమునాడే రిపోర్టు వ్రాసి నాను.

పీ:—నీవు 8, 10, తారీఖులను పిత్తూరి ద్వారా గూడె ములో నుండగా 20 తేదీన రిపోర్టు వ్రాసి నావు. ఇంత ఆలస్య మునకు కారణము ఏమి?

సాక్షి:—నాకు తొందర వను బుండుకుచేత పిత్తూరి ద్వారా ఇవ్వబడే పిత్తూరిలో కలిసియుంటిరి. అని నేను కలచెదను. నాకు గంగారెడ్డి లక్ష్మయ్యకదాట్లు గార్లు చెప్పగా రిపోర్టు వ్రాసి నాను. అంతే కాని వీరుచేరుట నేను కృతముగా నను గొనలేదు. భోగట్లా యిచ్చిన వారందరూ మొదట కొయ్యూరు లోని పోలీసులతో మొదట చెప్పి నాకు ఆలస్యముగా చెప్పట చే రిపోర్టు చేయుట ఆలస్యమయినది. రాజుగారితో నేనున్న దొరలను పొందుండి కొట్టమని చెప్పలేను. గుర్రేటినుంచి రాజు గారు పిత్తూరికిపూర్వ మొకమారు కన్నాముండగా మా యింటు బసచేసిరి. కాస్తియనదొర ప్రజలను చెట్టిన బాధలను గురించి రాజుగారితో చెప్పలేను.

తిరుపతి:—మా అన్న గ్రామమునను రక్తచిరచ నముచే బాధపడుతున్నాడు.

కంకిపాటి మల్లుపదాలు:—నేను తూరుమామిడి గ్రామ ముననున్ను. మా యూరి కి పిత్తూరి ద్వారా కలివారము వచ్చిరి. నేను మా అల్లునికి రక్తగ్రహణిగా నుండుటచే నేను బాలరేవు పోయి, సోమవారమునాడు తిరిగి వచ్చినాను. మా యింటిలో పిత్తూరి ద్వారా చొరబడి విశ్రయము తీసికొన్నట్లు ఆసంగతి మాను కావారితో చెప్పినాను. నేనున్ను, మూల మువ్వనున్ను, ఇన్స్పెక్టరు కావయ్యనాయుడున్ను తూరు మామిడి తిరిగిపోతిమి. అప్పుడు 90 మంది పిత్తూరి ద్వారా తుపా కులతోవచ్చి “ఇదుగోవీడే ఇన్స్పెక్టరు పాడే. వీడిని చంపండి. నరకండి, అంటూ” ఇన్స్పెక్టరుపై బడిరి. నేను మధ్యకడి మహా ప్రభా! ఈయన పాడేకాదు. ఈయన జయపురము ఇన్స్పెక్టరు ఈతనిని కడించండి అంటూ గంటందొర మల్లుదొరగార్లను బ్రతిపడితిని. మమ్మలను ఏనుగులంట గడునుకడకు ఖయిలు గా తీసికొనిపోయిరి. అక్కడ రాజుగారు, యల్ల పిత్తూరి ద్వారా భారా ఇయ్యగా ఒకరాయుపై వేయడేం పరుపుచే మార్చున్నా రు. మమ్మలను కయిని విడిచి ఇన్స్పెక్టరుగారు మాత్రము రాజు గారిలో వెళ్లి మాట్లాడినారు. కొంతసేపు పోయినతరువాత మే ము నెలపుతీసికొని వెళ్లిపోక స్తేమి. 8 మద్యాయాని నేను రా గారిదగ్గర చూచినాను.

క్రాను:—రాజుగారు తయినే మార్చున్నాడు. ఇన్స్పె క్టరుగా లేమి మాట్లాడినో నేను అడుగులేదు. 8 క మద్యాయా యున్నట్లు ఇన్స్పెక్టరుగారితో చెప్పినాను. నా బొమ్మకంకి

ప్రతి పక్షికి తాంతా వాద్యం

డాక్టరు అన్నాగారి ప్రకటనము

భారత కాంగ్రెసు కార్యసంఘాధ్యక్షులకు

అవగాహనమును సమర్థించు నిజమైన

అవగాహనమును సమర్థించు నిజమైన... డాక్టరు అన్నాగారి ప్రకటనము...

హిందూ మహమ్మదీయ కలహములు

ఈ కలహములు దేశమున దండెత్తుచు చాల ప్రళయముగా ముగియి...

ఈ ప్రమాదమును గుర్తించుకొని కానరావలయు... డాక్టరు అన్నాగారి ప్రకటనము...

దేశబంధు దాసుగారు

ఇటీవల చెప్పినట్లుగా దేశబంధును గాంధీగారి నాయకత్వము నాడేమియును...

సమాధాన తీర్మానము

ఎటులైన రెండు వర్షములకును సమాధానమును కలిగించవలెనని నేను బాంబాయిలో సమాధాన తీర్మానమును...

భిలాఫతునిని

భిలాఫతునిని నేను ఛోటానీగారు వారుగాని దానికి గొప్ప నీయమంద...

నేనుయు నందరిని కలది భిలాఫతునిని సమర్థించుచు... డాక్టరు అన్నాగారి ప్రకటనము...

లాల్ బాబుల జవహర్ రావుగారు

బి. బి. సి. ఐ. రైల్వే ఉద్యోగుల సంఘము

లాల్ బాబుల జవహర్ రావుగారు వీరబ్రహ్మభద్రుడు కార్మిక జవాబును...

బాబరు అకాలీలు

జలంధరుకు సేనలను పంపిరి

జలంధరుకు చేరుకొన్న బాంబేసంఘవాళా ప్రేమకలా... డాక్టరు అన్నాగారి ప్రకటనము...

అమృతనరు స్వర్ణదేవాలయము

పవిత్రసరోవరమున మున్నుదీయుట అమృతనరులో స్వర్ణ దేవాలయమును నిర్మించుచున్నారని...

బీజమ్మను మహమ్మదాలీ బేగంగారు

బీజమ్మను మహమ్మదాలీ బేగంగారు అహమదు నగరుకు వెళ్లిరి...

ద్రవిడరాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘము

సమాధాన తీర్మానమును తిరస్కరించుట

ఈవెల 16 వ తేదీన ద్రవిడరాష్ట్రము మధురలో స్థాయిసంఘము కథ జరిగినది...

దేశీయ మహాసభాధ్యక్షుడి

మహాసభాధ్యక్షుడికి మహానా మహమ్మదాలీ రాజగోపాలాచారిగారు...

ఎన్నికల బహిష్కరణము

"ఎన్నికలలో ఓటులు యిచ్చునాడని ప్రజలకు బోధించవలెనని...

ఓట్లు పుచ్చుకొనగా అనుకూలముగా 64 గురువు ప్రతికూలముగా...

సత్యాగ్రహము

నాగపూరుకు 15 మంది కలంటిరులను పంపవలెనని అను తీర్మానము...

న్యాయవాదవృత్తిని వదలుట

15 వ తేదీ సాయంత్రము మధురలో బహిరంగరథ జరిగినది...

డాక్టరు వరదరాజులు గారు

స్థాయిసంఘమువారు సమాధానతీర్మానమును తిరస్కరించినందులకు...

ద్రవిడరాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘసభ

కాంగ్రెసు ప్రభుత్వమును జరుపుటలో కలంటిరులను ప్రచారము...

ద్రవిడరాష్ట్ర సన్మానసంఘసభ

16 వ తేదీన సేలము మండలకాంగ్రెసు సంఘకార్యదర్శి జి. కామచంద్రశాయంగారు...

సి. విజయరావువారూ, సి. రాజగోపాలాచారి, పి. వరదరాజులు...

ఉప్పవమ్మ చర్చ

ప్రతి కాభిప్రాయములు

విం. రత్నన్ ప్రభువిచ్చిన ప్రత్యుత్తరములకు కామమ్మ సభ్యుని తీర్మానము...

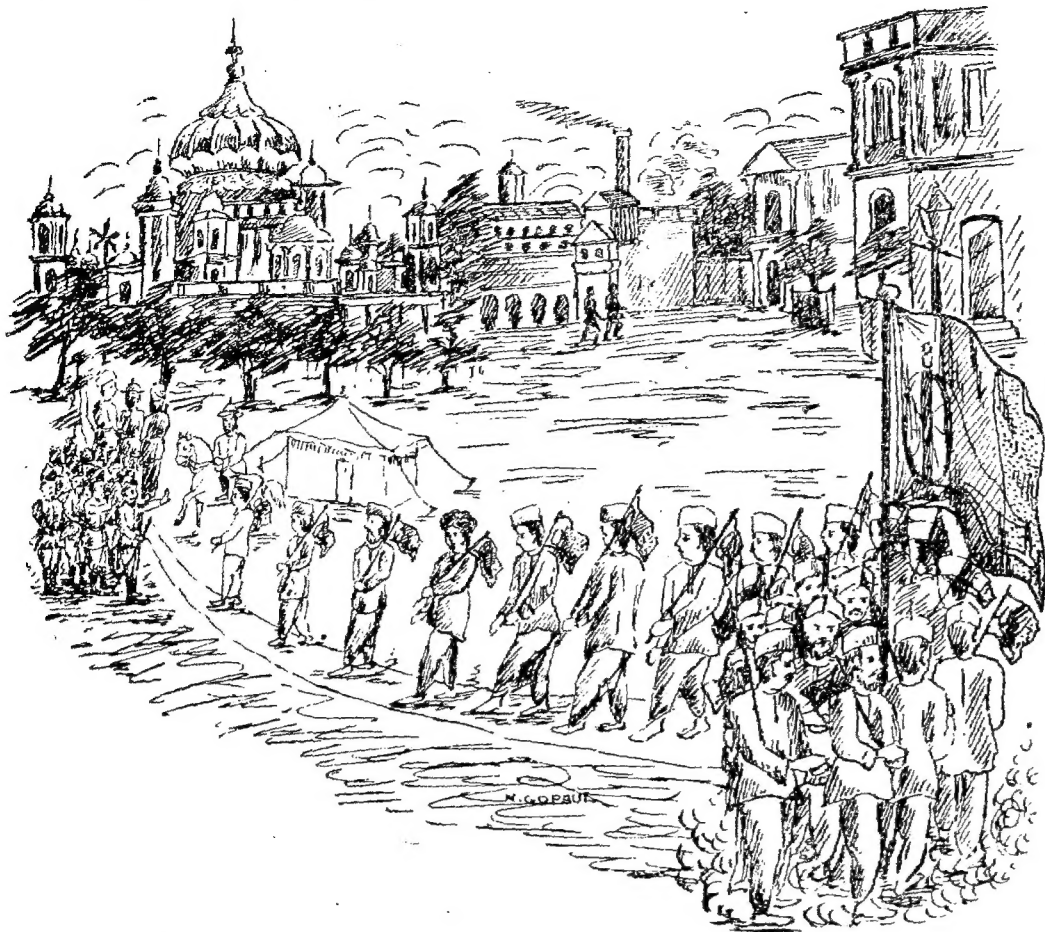

తుదిని రౌ॥ జగదీశ్వరదత్తగారి ప్రవేశంతై "విశ్వకర్మ
 దర్పణము" ను శంకరులు వారు, చూచిరి చదువగా నందలి విష-
 యములఁ గ్రహించి, విద్యాప్రపంచమున, నశ్వరమంది యెఱుఁగ-
 గని మతవిషయములు, నాచార్యగోపాలము గ్రహించుట కను-
 ఘన, సూక్ష్మతైరిని, సంగ్రహముగ, తేజ తేజఃశుభ్ర వ్రాసి యుం-
 దుట తొన కమందానందమున సూక్ష్మనిలమ యభిప్రాయ-
 మును తెలిపించిరి.

సోమవారము

ప్రిటిషు సామ్రాజ్య సభకు పీఠ ప్రభువు సర్
 జేజు బహదురు సప్త సంస్థానాధీశులందొకరు ప్రతి
 నిధులుగ, నియమించబడినటులు తెలియుచున్నది.
 సామ్రాజ్య శాసనసభ సభ్యులు హార్డింజ్ ప్రభువు
 గాని రీడింగ్ ప్రభువుగాని ప్రతినిధిగ నుండవలయు
 నని కోరియుండిరి. కాని సానుభూతియైనను లేని
 పీఠ ప్రభువునే ప్రతినిధిగ నిర్ణయించిరి. సర్ సప్త
 స్థానమునను సామ్రాజ్య శాసనసభ సభ్యునివైనను
 నిర్వచించుట ప్రయోజనకరము. సప్తగారి కార్య
 దర్శి రుషుబ్రూకు విలియమ్సుగారు నిరంకుశాధి
 కార సమర్థనమునందు దత్తులు. నిర్మామకములు

స్వరాజ్యనైస్వము:—మా సైన్యము శాంతిసైన్యము. మాపతాకము శాంతిపతాకము. మాబలము ధర్మబలము. ధర్మబలమును మీశస్త్రాస్త్రములు నిర్బంధింపజాలవు. మీ నిర్బంధములు మా సైన్యబలమును వృద్ధిచేయును గాని తగ్గింపజాలవు.

అధికారులు:—మా ఆయుధాగారమునందు శాంతధర్మాయుధములు గనుపింపవు. మా బలము 148, 109, 114, 120 బి, 188 దండనశాసనములందు గలదు. ఈ ఆయుధములు మీసైన్యములను వృద్ధిచేయుచున్నను మీ ప్రశాసనమును బంధించుటయే మాపని. ఈ యుద్ధోగముతోనే మా బ్రతుకు గలదు!

స్వాతంత్ర్యప్రచారము వెనుకంజవేయుచున్న విధమును విశదముచేయుచున్నవి. స్వాతంత్ర్యస్థితిలేని దేశమున కింకెకుమించిన ప్రయోజనము లేదులు గలుగును?

అకాలీల స్వధర్మరాధనము

అమృతపరము నందలి సువర్ణ దేవాలయము చుట్టును నెద్దలేటాకము గలదు. ఆలేటాకము చిరకాలమునుండియును దేవాలయములందుండు యితర లేటాకములవలెనే అవశిష్టభూమిగ నున్నది. పాటి యాలా మహారాజు సర్దారు నెర్తాసింగు మొదలగు వారు స్వయముగ లేటాకమునుండి మురికిసంతయును దీసివేయుట కుపక్రమించి ధర్మరాధనమునకు మార్గమునుజూపిరి. పాటియాలామహారాజు స్వయముగ బనిచేయుటయెకాకను పరిశుభ్రకర్మకు 10,000 రూక్యములను దానముచేసిసామాన్యలకు ధర్మరాధన విధమును నుపదేశింపగలిగిరి. గాంధీ మహాత్ముని స్వధర్మచాటబట్టప్రతికిది యొక మంచి నిదర్శనము.

సన్మానపత్రములు-అధికారులు

గవర్నరు జనరలునకును గవర్నరునకును మాత్రమే సన్మానపత్రములను సమర్పించుటకు వ్యయ మంగీకరింపబడునని సంయుక్తరాష్ట్ర ప్రభుత్వము నిర్ణయించినది. లక్ష్మీ పురపాలకసంఘ మాయుత్తరువునకు చక్కటి న్యాఖ్యానము చేసినది. శ్రీ చక్రవర్తికిని దేశభక్తులకును సన్మానపత్రములకై వ్యయముచేయుటలని ముఖ్యసీసాలిటి ముందెవరికిని సన్మాన మొసంగజనదని నిర్ణయించినది అధికారులు వారి యుత్తరువులకు ఫలమును వారే యనుభవింపజూరని గ్రహించుట భావ్యముగ నుండును.

స్థానిక వార్తలు

బీదలకు అన్నపదానము:— 20 వ తేదీ బుధ వారము ఉదయము 8—11 గంటల మధ్య ఏ. రన్నకంపెనీ వారు 157 బ్రాడ్వేవువా, కళిందవరు పూజాసందర్భమున బీదలకు అన్నపదానము గావించెదరు. టిక్కెట్లు రన్నకంపెనీద్వారా విక్రయింపబడును.

రెడ్డిజనసంఘము - చెన్నపురి:— వసతి గృహము, - ఉచిత వేతనములు:— కొండవీడు:— మద్రాసు నట్టణములో రెడ్డి విద్యార్థులకు కొండవీడు, అను నామాంజరమున నొక కళింగగృహము తాళువాకలోని అయ్యమొదలి పిల్లలోని శ్రీ మంజులమున 15 వ తేదీ ప్రారంభింపబడినది. అందు 30 మంది విద్యార్థులందరయ్యును. భవనమునందు చాల ఆకళియగు నుండును. అందు చేరదలచు కొనవారు యోజ్నేను ఉదయము 7-9 గంటల మధ్య ఆరట నుండు సంఘపురమాస్తాను చూచి మాటాడవచ్చును కాఖాదరులను, మాంసాహారమునుద యోగ్యులుచేయబడినవి.

ఉచిత వేతనములు:— ఈసంఘమునందు ఉచిత వేతనములు బ్రిటిషుఇండియాలోను, స్వదేశసంస్థానములలో నుండు విద్యాలయములలో నెచ్చటనైనను సరే చదువుకొనువారి కిచ్చబడును. లాకాలేజి విద్యార్థులకు యీ ఉచిత వేతనము లిచ్చుటలేదు. సంఘమిచ్చు స్కాలర్షిప్స్కుగాక యీ కేంద్ర ప్రత్యేకముని యొసంగబడును:—

1. కలపర్తి మహారాజు స్కాలర్షిప్స్:— ఇది నెలకు పాటు నెలకు 20 రూ॥ 12 స్కాలర్షిప్స్.
  2. మానగలరాజు స్కాలర్షిప్స్:— నెలకు 25 రూ॥ 10 నెలపాటు ఒకటి యిచ్చబడును. (ఇత్యాది పరిశ్రమలు ఇంజనీరింగు, కృషిసాధనము నున్నగు శాస్త్రము లభ్యసించువారల కొసంగబడును.
  3. మొదలెల్లి రామచంద్రారెడ్డి స్కాలర్షిప్స్:— నెలకు 10 రూ॥ పాటు 10 నెలపాటు ఒకటి యిచ్చబడును.
  4. కలివేడు సరస్వతిరెడ్డి స్కాలర్షిప్స్:—
- (ఎ) నెలకు 5 రూ॥ 10 నెలపాటు పాటు 10 స్కాలర్షిప్స్ లిచ్చబడును. 8 నాణగన ఫారముకాడికి, 8 విభు

ఫారముకాడికి, 4 ఆ ర క ఫారం వారికి నియ్యబడును. (చిత్తూరు మోన్సూను లో చదువుకొను బ్రాహ్మణేతర విద్యార్థులందరూ దీనికి పోటీదేయవచ్చును.

(2) నెలకు 15 రూ॥ 10 నెలపాటు పాటు నాణగన స్కాలర్షిప్స్ లిచ్చబడును.

5. డిప్యూటీ కమిషనరీరెడ్డి స్కాలర్షిప్స్:— నెలకు 10 రూ॥ 10 నెలపాటు ఒకటి యిచ్చబడును. (ఇది యిచ్చును అంగీకరింపవలసి యున్నది.)

దీక్షాస్తులు జూలై 1-వ తేదీ వరకును మంపుకోనరయ్య వ. దీక్షాస్తుఫారములై యుండవలయును. గతకర్నము స్కాలర్షిప్స్లను బొదివారు మరల బామునైస్వారి మాన్యువివయముల దెబ్బచు దీక్షాస్తుజేసికొనవలయునని కార్యదర్శి దేశపురుషుడగు.

చెన్న రాష్ట్రీయబాలభటు చిత్రపట ప్రదర్శనము

చెన్నరాష్ట్రీయబాలభటు సంఘ స్థితియ నాస్తిక సమాజే సంకల్పమున మద్రాసులో మూడురోజులు రాష్ట్రీయ బాలభటుచిత్రపటప్రదర్శనము నుండ జరుగు. ఈ ప్రదర్శనము జరుపుటలో నుద్దేశము బాలభటులకు చేరినను శిశుకొనటన ప్రోత్సహించుటకే. మిగిలిన ప్రదర్శన కర్తవ్యముగాక, చిత్రపటముల చిత్రపుట, చక్కనిచిత్రములు, ఆనెలకునా నెలకులు మార్పులు మార్పులను నా బాలభటులు చేయవలయును. ఇంగ్లీషు, బాలభటులే తమంతదాము జేసిటుల స్కాటుమాస్తరు మాత్రో నుండవలయును.

ప్రదర్శనమునకు యీక్రింది చట్టముల గతని కవల యును:— తన క్రింది నేనల శిశు స్కాటుమాస్తరులు జిల్లామిమ:రెవెన్యూ వద్రాసులోని బాలభటుసంఘరాష్ట్రీయ కార్యదర్శికి దీక్షాస్తు పంపవలయును.

దీక్షాస్తులు అక్టోబరు 31 వ టికి చేరవలయును. ప్రదర్శనమున కితర 5 రూపాయలు ప్రకేషి నుము కంకలెను.

ప్రదర్శనకర్తవు లేయో భు లెంతోదీక్షాస్తులలో దెబ్బ కలెక.

ప్రదర్శనకర్తవు స్వీయము: నంబరు 10 వ టికి కార్యదర్శికి చేరవలెను.

ప్రదర్శన కర్తవుల బంధు స్వీయము ఒకరిని, వాని విదరణము జేయుటకై పంపవచ్చును ఆయనకు భోజనకరణము ప్రదర్శనాధినుండి యిచ్చబడును.

ప్రదర్శనకర్తవుల పంపుటకు మార్పుగుభియ్యము పంపు వారలే భరింపవలెను.

మ:చిరకం ప్రదర్శనకర్తవుల తంపిన వారికి గణపత్రము లొసంగబడును.

ఈ ప్రదర్శనసంకల్పమున స్కాటు రాలీయు, స్కాటు కాన్వెన్యను, తమాసాదుస్తలధరించిన ప్రదర్శనమును నుండ జరుకుదును. ఇంజలకు నానాభాగములనుండి బాలభటులు విచ్చేయ ప్రార్థింతులు.

ఈ వివయముల నుర్చి అభ్యుదయము వివరములు పత్రికలలో ప్రచురింపబడును.

ఈ ప్రదర్శనకర్తవులకు మద్రాసులోని బాలభటు సంఘ కార్యదర్శిలో జరచవచ్చును.

యోధపురమహారాజాగారికి 16 వ తేదీ సాయంత్రము పుత్రుడు జన్మించెను.

మానవతి నాటకము - ఒకసవరణ

నిన్ను చెన్నపురి ఆంధ్రసభవారిచే ప్రదర్శింపబడిన మానవతి నాటకమును వ్రాసినవారు విశాఖపట్టణము వాస్తవ్యులగు శ్రీరాజా విక్రమదేవరక్కానియు కీర్తికేసులయిన విక్రమదేవరక్కాని జయపురము మహారాజా వారనియు మామిటు అను విశాఖపట్టణము వాస్తవ్యులగు గుప్తగారు మరణించిరి. ప్రమాదము: నిట్టికొత్తపొరబాటు జరిగినందుకు చాల చింతకొందుచు శ్రీరాజా విక్రమదేవరక్కానికి మాతముపాటు లెలుపుచు శ్రీరాజా కర్యేత్వమును చిరకాలాయుధానోన్మేషకర్తముల నొసంగుగాక అని భక్తిపూర్వకముగ కర్యేత్వముని ప్రార్థించు చున్నామని ఆంధ్రసభకమనం లలితకళాశాఖ కార్యదర్శి మాకు వ్రాసెను.

కాంగ్రెసు నిర్మాణకార్యక్రమము

రామయ్య గంగయ్య.

పంగరాష్ట్ర పరిపాలనా నివేదికలు

రాజకీయోద్యమ ఫలితములు

కలకత్తా 16 వానా: 1921-22 సం. పు పంగరాష్ట్ర పరిపాలనా నివేదికలు ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించిరి. అందు కొన్ని భాగాలను సరికింద ముద్రించుచున్నాము.

అసహాయోద్యమ ఉపద్రవము

అసహాయోద్యమము జ్వలింపి ఎట్లు అభివృద్ధిగాంచి తక్కువ మనస్సున వ్యాపించి గొప్పపట్టుగ పరిణమించి ప్రజలకు ప్రభుత్వమును కాశమునట్టి, అసహాయమును రూపరూపియమునను స్వరాజ్యమును సంపాదించుటకు ప్రయత్నించిన విధమును, దేశమునందలి తీవ్రస్వభావముగ వ్యాపించుచున్న అరాజకమును అణచివేయుటకు ప్రభుత్వమువారు దీనికొనిన చర్యలను గత కర్నూరు నివేదికయందు వివరించబడినది. 1922 సం. ప్రారంభమున నూడే రాజకీయ పరిస్థితులు చాల ఉత్తేజవంతములుగ నుండెను. గత కర్నూరాంత్యమున వ్యాపించి జేయబడిన అరాజకమును, గల్లంతులును, ప్రజా సామ్యమును, అధికారుల యెడల నిరసన భావమును, అత్యధికముగ వ్యాపించి జేయుచుండెను. తద్వారా, ప్రభుత్వమువారు అసహాయమును నివారించుట, వాముల కర్తవ్యం కరముల గల్పించుట, ప్రభుత్వవ్యతిరేక చర్యలను నివారించుట అధ్యంతర పెట్టుట, పోలీసుల రాజదర గొట్టుటకు ప్రయత్నించుట, వాకిచ్చార్లను మానదని బోధించుట, వాకిచ్చారుల పన్నును నిరాకరించుటలగు రూపములతో కృత్రిమయ్యెను.

ప్రజా రాజకీయములందు పాల్గొనుట

విద్యార్థులు లగు భారతీయ ప్రజా రాజకీయ రు. ప్రవేశించుట, కలకత్తా యందును వారికొన్ని ఇతర కట్టయందును, వీరు ప్రభుత్వాధికారమును ధిక్కరించు గుటలను అధికారుల కన్నములు మురింత అధియోగము. కట్టకేర, పాంతులందు పోలీసుల యెడల భావమధికము గన్పడుటయు, వారు తమ కాన్యముల నిర్వచనములకు వారి సెయిర్లును మొదలగు విషయములు మువారి కాకుదరకగల్గించెను. లాంగ్ మాటు, మురాతిలివూరు, చాద్వంగము మొదలగు ప్రజాములం దిట్టికలను నిరసనములవారికిని పోరాటము జరిగెను.

ప్రభుత్వమువారి దృఢముగ కట్టుదల, అరాజకముల చేపట్టమున్న కొంతని సెలకొన్న కృత్రిమములను చూచుచున్న ప్రజాకక్షాబుజ్జయెట, అరాజకీయలందు అసహాయ పోలీసుధికమును సెలకొన్న అందులకము నచ్చటి నివాసులనుండి కనూలుజేయుటలయందు ప్రవర్తించబడినది. టిప్పరాయ, మిడ్నెపూరు, కట్టగాంగులయందు ఇట్టి అసహాయ పోలీసుల నిరసనములను ముములుగలిగెను. గాంధీ గారు మాన్యున కలకత్తా జేయ బడిన కర్నూరు జైలంగ నం దెట్టియుద్రేకమును గలగజేయబాలపోవుటయే నిదర్శనము. సుంకర్నూరుగంధాసాంతమును ఇట్టి అధిక సాగుయందెను. అసహాయోద్యమ మందలికర్నూరు, రామభావమును కర్నూరుగ అగ్నిపోయెను. రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసుమువారు కాంతియంత నుగు నిర్మాణకార్యకలాపాగింకవలెనని ప్రకటించిరి. కాని రాష్ట్రీయమునందు వివిధములందును భిలాభకుసంఘములును, అసహాయోద్యమ సంఘభావముచేతన, కలకత్తా యందు తేకపోవుటచేతన, వా. అభావముచేతన, ప్రజలయందలినిరసనముచేతన తమముల చాగుగ సాగింకవాలకపోయిరి. అక్కడక్కడ పికలును, అల్లరులును, ఇంతవరకున్న అరాజక భావముల సంధించెను.

భలాభతు - బ్రిటిషు వైఖరి.

అసియా మైనరుందు ముఖ్యము విద్యములరే బ్రిటిషువా లవలంబించిన వైఖరిలను అన్ని కరగలుచు ముయులందును చాల ముద్రేకము గలిగెను. వినను ఈ కాలము: కీయపరిస్థితుల కాంతికి అభివృద్ధిచందు మన యుండెను. మ నిలచియున్న కానకర్నూరుకే చర్యల నణచుటకు గాను ప్రకాసము లనవసరమనియు సామ్యకాసము సువిభవన ప్రభుత్వమువారుండి. అదేవ కారముగా, అసహాయోద్యమమును భిలాభకుద్యమమునకును సంబంధించిన కల టిరు సంల కాన్యవిరుద్ధములని ప్రకటించియు తీర్పుల పన్నిటిని కర్నూరాన్యమునకు సాగించుకొనిరి. ఈ కర్నూర ప్రారంభము

యు తీర్పుల సుపరిచారింకవలెనని కానకర్నూరు కొక తీర్మానమునొచ్చిరి. కాని ప్రభుత్వమువారు రప్పటిపరిస్థితుల చాతీర్మానము కా మొదలకాలకపోయిరి.

సమైక్య కట్టుట

ఈ కర్నూరును 91 సమైక్య కట్టు జరిగెను. 160000 కార్మకుల కిందు జోక్యముగలదు. 1921 సం.న 265000 కార్మకులు 150 సమైక్య కట్టిరి. ఈ కర్నూర సమైక్య కట్టు 1475700 నష్టముగలిగెను. ఈ నివేదికను కయారు జేయునపుటి కింకను కొన్ని ప్రజాములనుండి వివరములు తేకపోవుటచే వాని నిందు జేర్చలేదు. ఈ సమైక్య కట్టు 60 కంటలు, నేతనముల గుడించెయి, కనిజేయవలసిన గంటలనుగురించియు గలిగిన వివాదముల కలన సంధించెను. సమైక్య కట్టు మాటికి 66 వైగా ఎట్టి వరకు అనలేకయే తిరిగి కనిలో ప్రవేశించిరి. అన్ని పార్లమెంటు కాలలందును సమైక్య కలిగెను. అందు ఈ ముఖ్యములైన కర్నూరు కర్మకార మిట్లును, కలకత్తా లాగ్నూర్ సమైక్య ముఖ్యమైనవి. ఈ కట్టిండ్లయొక్క లెలుసమైక్య చాల కాలము కరకు సాగుటకు రాజకీయది ఇతర కారణములు గలవిని తెలియుచున్నది. వివరములు సమైక్య కట్టులందు కలదు సమైక్య కట్టు కలకత్తా యందు జరిగినది. కలకత్తా యందు జరిగినది.

వాతావరణ పీఠిక 1922-సం. జూన్ నెల 17-వ తేది సోమవారము

Table with 6 columns: వర్షా ముఖ్య పరమము, అర్ధవర్షావర్షము, అర్ధవర్షావర్షము, అర్ధవర్షావర్షము, అర్ధవర్షావర్షము, అర్ధవర్షావర్షము. Rows include various weather-related data points.

సర్కారులందు ముఖ్యము కట్టుముగ గలవు. ముచిరికట్టుమున అర్ధవర్షావర్షము మాటికేడిమి గోపాత్యురమున 25 విభాభుమమున 75 డిగ్రీలకము. అంతకును స్వల్పముగ వర్షము జల్లుల కడెను.

వర్షమునందు ముఖ్యము కట్టుము గలవు. కర్నూరునందు కుడికేడిమి రిక్తి డిగ్రీలు తక్కువ కట్టులకమున ముఖ్యము ఒక మాదిరిగలవు. కర్నూరునందు స్వల్పముగ వర్షపు జల్లులకెను. కుడి, రాత్రి కేడుములు కందును రిక్తి డిగ్రీలు తక్కువ.

జంగాలొకమున సుత్రమున చాతావరణము స్థిరముగ లేదు. మలకారులొక వర్ష ముంకను గరియరచ్చును.

సి. చెంగల్వరాయ మొదలియారు, కాకామున కాన్యము

రీడింగ్ ప్రభుత్వ ఆనుమతి క్షమాలో రీడింగ్ ప్రభుత్వ పేర ప్రీలక ఆనుమతి నిర్మించుట లేదు. కానికే భారతీయ ప్రీ: నిధి నుండి రీడింగ్ ప్రభుత్వ రిలతులు విరాళమునగను నిష్ఠా ముఖ్యని పాలిటివారు సంకర్షణమున 12 కేల రూపముల విరాళ మొసగిరి. స్త్రీకమును మొయన్ లొకమును సమావేశమున నున్నది. 1922 సం. జూన్ 15 వ తేదిని రీడింగ్ ప్రభుత్వ ఆనుమతి క్షమామున గావించెను. ప్రైవేటుగాని సులములని ముఖ్య ప్రసంగించిరి.

బెలియన్ పరిస్థితులు

ప్రేక్షకులు ప్రభుత్వకానవచనంతో బోధకులు కలుగజేసి
కాదు. కనుచుని దిగకపోయి ప్రభువు తెలియజేశారు.

అండ్‌కా, జూన్ 15:— అర్ధ శ్రీలింకా, మరియు
 ఏడుగురు ప్రవాసితులను రాజద్రోహపు కట్టడమిని
 విచారణకు బంధించిరి. మేము శరణులను గామని
 తులం జెప్పిరి, కామిను నీయలేదు. జెబెనాలయందే ఉం
 ముందు విచారణ నయమున వాడము జేసుకొనెదవ
 ఇపు డేమియు జెప్పుకొనమనియు తెలియజేసిరి.

అండ్, జూన్ 16:— బాల్లివూడకి పూర్వ
పత్రికాప్రచారక సభాస్థలమున విందోసంగిరి. తత్సమ
ఈ యుద్వోగమును గూర్చి కలగజేసిన సహాయపత్రి
ప్రజలను, పత్రికాప్రచారకులను ఎంతయు బాల్లివూడగా
యాజిరి. ప్రాపంచికసమస్యలను పరిష్కారము చేయుటలో
అందఱును ఇట్లాందులో తమ కత్తిరి వివిధోగించిన త
కొన బానికంటె ఎక్కువసహాయమును జేసినవారగుదురని

అందరే, జా.కా. 18: భారతదేశమునా నుంచారును.
 వారు కొందరు భారతదేశపు చిత్రకళలు అను
 మానను, అర్థమును, మోటుతనముగను, ప్రమాణ:రహిత
 నున్నదని కొందరునున్నారు. దక్షిణ హిందూస్థాను
 కొన్ని విషయములందు ఇది నిజమగుచున్నది. భారతదేశ
 లను ప్రజలు ఈపేరులేని అత్యున్నతమైన నవనరములేదని
 కొనిెదరు. అనుకొనుచున్నది. కాన ప్రత్యేకకళాజ్ఞానము
 లగు గౌ. జా.కా. మార్గము, ముగ్గునవారు భారతదేశ
 నేమో, దాని మహిమ ఎంతయో, అట్టి పేరును బోధ
 కారులు పెట్టియో తెలియజేయవలె:ని కర్ణాటకప్రభువు రా.
 సా.నయిటి అద్భుతమునమున ముగ్గులుగా రొప్పగిన యువ
 నంద్యమున నుడివిరి.

లండన్, జూన్ 15:—బెండ్లీ జేసికో నడవని (నే
చి పెండ్లీయగులాంటి పుట్టిపిల్లలు ఆపేయటం వరకు
పెండ్లీ జేసికోన్నడ వ్యాధియకాదు యుక్తయుగ బుట్టిపిల్ల
భావింపవలెనని ప్రవేశబెట్టిపిల్లల కావన్నసభలో మూడవ
ఆమోదింపబడినది. కాని ఈ పిల్లలు పుట్టినపుడు ఈ దంపతి
మొదటలో తాము ప్రేమించినవారిని తప్ప ఇతరులను
జేసికోనరాదు.

కాకాన్తా టునోపిట, జూన్ 15:- రేపటినుండి తురుష్క-
మద్యపాన నిషేధపు టుత్తరపు ఆమలులొనకే వచ్చునని ఆదాక్
బేగారు మిశ్రమండలి హై కమిషనరులకు తెలియజేసిరి. మిశ్ర
మండలి సేవ నిమిత్తము (తల్కేకపు) టేర్నాటులు చేయబడును.
నంది సంతకమగుకలకు విదేశీయల నిమిత్తముగూడ మద్యముల
కై (తల్కేకపు) టేర్నాటులు జేయబడును. 2500 రుకాయలు
మూసివేయవలసినవచ్చునని ఆధికారులు ప్రకటించిరి. కర్తవ్యబద్ధ
రుని తమ సుఖలను ఎగుమతిజేయుటకై ఆమలలు వాయి
దా ఇవ్వబడును. ఈలోపున సంతకును యెగుమతి
జేయుటకు మిగిలిన దానినంతను
ఒత్త చేయబడును. ఇచిత్రముగ నిషేధపుటుత్తరపులు ఆమలుజను
గుకాయని సందిక మగుచున్నది. దీనికి కారణము ఆంగ్లా
లోను, ఆఫ్ఘానియాలోను మద్యములు లభించుచుండుటయే.
ఇంతరియము జూడ ఎంత ఆదాయము గెల్చుచున్నదనినను సరే దేశీ
యస్త్రీస్త్రువులకు తొందరగా వారిని కాపాడుటకు
రహస్యము జేయ

అడక, జుక 15:—రాత్రి 8:35. టైపు ఫలిత
స్వారిను నుండి ఇట్లు తెలుపుచున్నాడు. బెలిజియను
లతో పరామలను ప్రతికూలముగ లేవన్నను బెలిజియను
సమస్యను త్వలో పరిష్కారము చేయవచ్చునని అను
చున్నాడు. ఇంగ్లాండుతో ప్రెంచివారు అనుకూలముగ
ఉత్తర ఎక్కువ ప్రయత్నములను చేయవలెనని బెలిజియను
న్నాడు. ప్రపంచములో తమ భాగ్యోదయము అగ్గ
ల విశ్వకర్మాద ఆధారపడి యున్నదని బెలిజియను
చున్నాడు. పరామలమీద ఆధారపడి
దగూడ దని బెలిజియనుల కలంతు.
లతోడను, ఇంగ్లాండుతోడను గూడ సహృద్యు
గోరెదరు. ప్రామును చెందగూడుకొని ఇంగ్లాండుతో
నుండుటకుగాని, ఇంగ్లాండుతో స్నేహము మానుకొని
లతో ప్రైవేటు నుండవలెనని గాని బెలిజియనుల కోర్కె.

బైబిలు, చాప్ 15:— దావూదునుండి శ్రీమూర్తు
లకు, రైలువేయవలను ముఖ్యులును జడ్జులును పరా
సులు శాస్త్రమిందుకుని, పారిశ్రామిక ప్రదేశమునకును, ఆ
శాస్త్రజ్ఞుల ప్రదేశమునకు గల బిక్రమ్మార్గమునూడ రాకపోక
లకు వీలులేకుండ జేయుచున్నది. పరాసులు అధికారప్రముఖు
లేకుండ ఎవరును దావూదునుండి ఇంకొక ప్రదేశమునకు
కదలగూడదు.

బెల్లెక, జూన్ 16:— వర్షకాల వర్ష లెట్టు లెట్టువును
 పు:—మిశ్రమండలికి బాగును బారీచేయ నిరాకరించినందున
 బాగుపను నీయలేదనియు పరాను వైసికాధికారిగల గనుల అధి
 కారి కిల్లర్లకానికి బాగు వెలకు చెంపించెను 27800000000
 మార్కులను బహిమానాను విధించిరి. ఇంకొక బహిమానాని 5
 బేండ్లు కనును 4300000000 మార్కులు బహిమానాను
 విధించిరి.

అంధక, బాక 15:— (పాత అధ్యక్షులను తీర్మాన
 వాంగుగారు తాను రాజీనామా చేసిన తరువాత
 పంజాబ్ సింగుగారి రాజీనామాను అంగీకరించినదియు, త్రాత్త
 ప్రధానమంత్రి నియమించినదియు యుద్ధమంత్రిగూడ ఏర్పా
 టుజేసితినియు తూకన్ను ఇచ్చుకెత్తరు జనరలు ఉద్యోగములను
 తీసివేసినదియు అతయు యుద్ధమంత్రి అధికారములతో
 యుండవలెననియు ఉద్దేశమైంది. చీకావర్తక సంఘమువారు
 తీసింగు రైలు ప్రమాదమునకు క్రమైతమందున్న అధ్యక్షుల
 కారణమనియు అందుచే అతను అధికారమును మేము అంగీక
 రించుచున్నది.

సంస్కరణములను మానుకొని దరహుకొనుట ఉత్తమమే
 కనునియు ప్రజలందరును పుష్టివులను గలిగా తెలిసికొనలేక
 నియు వింకిరను ప్రభువు తెలియజేసెను.

లండన్, జూన్ 16:—భారతదేశములో స్వాతంత్ర్యప్రియు
 జుచేసిన ఘనకార్యము వీరబతు ఉప్పునమ్మను తెచ్చిపెట్ట
 టయే. ౧ జిక్కుములయందు సమర్థతలేని ఈ వ్యక్తులు ప్రజలే
 పెట్టిన కఠిన సమస్యలను పరిష్కారము చేయగల అధికారము
 స్వాతంత్ర్యము భారతదేశపుత్వ పద్ధతినందు ఒక గవర్నరులే
 గలదన చున్నది.

బొంబాయిలోని ఆంధ్రులు

(దోర్నల శోభనాద్రిశాస్త్రి యమ్. ఏ.)

ప్రతిసంవత్సరమున ఆంధ్రదేశమునండి ఈనాళ్లకంటే ముందులందు ఘోరముగా రెండు మూడువందల యువకులు బొంబాయి వచ్చుచున్నారు. కాని అందరి చివరికి కదియకపోయినా సామాన్యులగు సంరక్షింపబడినవారు నుండిలేదు. అది కాదుగాని సేలైన నౌక సంరక్షకులవలన నిచ్చబడుచుంటుంటున్నది. వాళ్లపురు నింటివైపు కృష్ణిని జూపెదరే కాని ఒక కృష్ణిని నిచ్చుటకంటె గ్రహించి కట్టుకట్టలో దాసులైన వారమున సేల చేయకొనుటకు యత్నించరు. అందువలన బొంబాయి నందుండు ఆంధ్రులు ప్రభుత్వముగ క్లిగివున్నవారు.

ఇందులకు కారణము లనేకములు కలవు. ఈయూరు వచ్చుకారణ ఇచ్చటిసంగతి సందర్భములను తెలిసికొనకుండానే ఆసేమైన అభిప్రాయములతో వచ్చుచున్నారు. చదువుకొనుటకు వచ్చువారలలో చాలవంది సిద్ధియ్యాల కాలేజీలో ది. కాన్ కెరీజిలో జేరవలెను ఉద్దేశముతో నిమగ్నములగు వచ్చెదరు కాని ఈయూరి 1907 లోని జూన్ 20 వ తారీఖులోగా తెరచెదరనుండు వారు ముందే తెలిసికొనరు. అది యనుగాక ఈ కాలేజీలో జేరటకు ముందే చివ్వి కరీక్ ఈనెల 10 వ తారీఖులోగా నుండును. అందు గడలేనసీగాని ఎవరను కాలేజీలో చేరటకు వీలుండదు. కొందరు కట్టకరీక్ల యందు తీర్చుకొనవారు ఈ కాలేజీలో జేరవలెనని వచ్చెదరు కాని అట్లాచేటటు అంత ఉపయోగకరము కాదని నేనిదివరకొక సందర్భములో వ్రాసియుంటిని. గత మూడు వత్సరములలో కొందరు కాలేజీలో జేరియు కొందరు చేరకనే ఆ యుద్దేశమున వదిలికొని నారు. కొందరు విప్లవయా ప్టికి కల్ ఇకాస్టిక్స్ లో జదువ వలెనని వచ్చెదరు కాని ఇప్పుడు మనదేశముల నెక్కడిగా చేర్చుకొనుటలేదు. ఇంటర్మీడియేట్ కరీక్ల యందు తీర్చుకొని యుండుటలేదు దానికొకడ ప్రారంభకరీక్ యొగిటికలదు. కొందరు జి. డి. ఏ. కరీక్లకు జదువవలెనని బొంబాయి వచ్చెదరు. కాని వీరికి చెప్పకట్టకుండా చదువుటకు వీలున్నదని వారెరు గదు. వుటికొందరు దావాకృతికాలేజీలో జదువుటకు వచ్చెదరు. అట్లావచ్చుట కొంతవరకు ఉపయోగమైనదే కాని "మారపు కొండలు నునపు" నుండునేమో అనుసంగతి వారిమనమునందు వోరదు. అందువలన ప్రభుత్వముగ వెనుకంజవేసి ఎవరకు ఇంటి నోన పట్టెదరు.

చదువుకొనటకు వచ్చెడివార లేదెవరకు వచ్చుచుండ, కేటము ఉద్యోగములకొనమే వచ్చువానిసంగతి చెప్పనవలయు లేదు. బొంబాయిలో ఉద్యోగము దొరకుట జమానులభవను నవ్యులము చాలవందికి కలదు. రెండు మూడు సంవత్సరముల క్రిందట సామాన్యులు ఉద్యోగము దొరకుట బహు సులభముగ లయినను లోబడును. నాగపురపు పోరాటమునంటి పోరాట ముల కిదియే సారాంశము.

ఒక మునిసిపల్ ఆఫీసుగుమ్మమునద్ద ఒకడు వి తే కపు బట్టలను ధరించియుండెను. అతడు నన్న సమీపించెను. "అయ్యా మీ ఆభిరూపముమీ ఇట్టికన్నముల బడుటలన మనకు స్వరాజ్యము లభించునని మీరనుకొందురా?" అని అత డు నన్న ప్రశ్నించెను.

త్యాగ మవలంబింపకనే వెంటనే ప్రతిఫలహముగ స్వరాజ్యము లభింపవలెనని తలంచువారు ఇతరజాతు; ఇట్టివారి కేటమున్నారు. స్వరాజ్యమనగా అనేక సంస్థల పోషణము, నిర్వహణము. మన పార్లమెంటు, మన సేన, మున్నగునవి యుండవలెననుట. నిరంకుశాధికారమును ధిక్కరించుట మన, ధిక్కరించిన పిమ్మట కిచ్చును ప్రాంచుటకును అప్పుటి నెప్పుడును సంపాదించు కొందుము. మనము ఎందుకై యున్నట్లొనరుంటేమో, ఆ స్వాతంత్ర్యము చాలవరకు లభించిందే. వారి ఉత్తరవులను గౌరవించుటగాని ధిక్కరించుటగాని మన యిష్టానియుబట్టి యుండునని ప్రభుత్వమువారు తెలిసికొనటానికే జేయవలెను. ఒకమారు కృష్ణింది వంటివానందలి యువకొకడు కుత్తెరువులను వారి కప్పు డు ప్రకటించి నాలుగు. అతడు కుత్తెరువులను తొలకలము నిరంకుశముగ సాగుచు చుండునో ప్రకాశింపి గుర్తించుటలు చేయవలెను. అతడు కుత్తెరువులను, ఉత్తరవులను మన వింతకాలమున సాధారణముగ గౌరవించు చుంటిమి. ఏ ఒకటి కంటిని ధిక్కరించితిమేమో. ఈమార్గమున వదిలి ప్రభుత్వ ముతో పోవకలిపి గాని లాభములేదు. ఎ.గు ఇందియా.

నుండెడిదే. కాని కాలము మారిపోయినది. పూర్వము 15 రోజులలోగా నెవరికైన నుద్యోగము దొరకకున్నయెడల హక్కుకరముగ నుండెడిది. ఇప్పుడు దొరకెనయెడల హక్కుకరముగ నుండు ను. గత సంవత్సరము మన ఆంధ్రులు చాలవంది 5, 6, మూడు వలకుకుకూడ వేచియుండి విడుదలచేసి వెళ్లిపోయిరి. ఇచ్చటి సందర్భము లిటులుండ కొంతమంది తాము వచ్చెడిమిని యు, ఈలోగా తమకొక ఉద్యోగమును కదుర్చి కియ్యారు. సంవత్సర వినియు (వాయుదు ను). ఇంతేకాక బొంబాయిలో సామాన్యులగు (వెలివానికి 50) రూపాయల ఉద్యోగము దొరకునగానే అనేక ఉపాధులకుగనున్నవి. ఇక్కడి కచ్చెటులున్నను ఇచ్చటి కష్టములను గుఱించి వా రాలొచ్చిరి. పెద్దతీర్థముగదా యిది కొందరు జీతము సంపాదించుకొనుచు యువుకొనవచ్చును గదా యని కొందరు. దేశమునకుడ మాచివట్టు గునని కొందరు. కల్లిదండాదులమీద అలిగి కొందరు కరీక్ల యందు విడుదలకొని కొందరు. లోకమునందు విరక్తిగలిగి కొందరు. ఈయూరు వచ్చుచున్నవారు కాని దృఢమైన సంకల్పము కలిగి దూరములొచ్చి తాము పూనికార్య ను ఎట్టి కష్టములు ఎట్టి అటంకములు వచ్చినను నెరవేర్చుకొనలే ననుకొని వచ్చుచున్న కొద్దిమందిమాత్ర ముండురు. ఇట్టి కష్టములతో వచ్చినవారలే యిచ్చటి నెగ్గలేవులను, కాకతేజము కొంకును వనోన్మీయును లేనివారును వచ్చి కొద్దికాలములోనే తిరిగి వెళ్లిపోవుట స్వాభావికము. అట్టివారలు రాకుండు టుత్తము.

అన్ని సందర్భములను తెలిసికొని బాగా ఆలోచించి తగిన జాగరూకతతో వచ్చినవారలకూడ యిచ్చట సందేహాల నందుటకు కారణము లనేకములు కలవు. కట్టకము లన్నిటివలెనే బొంబాయియందు ఆరోగ్యముతో నుండుట కష్టము. మన దేశపు పూటకూటియిం దీచటలేవు. ద్రవిడసాధనల చారిత్రము మనకు కట్టవు. ఈ దేశపు కొద్ది పాలు మనకు కడవు. మన గ్రాం గూరు, అనకాయ యిక్కడ తినియెడల జీర్ణముకావు. అందువలన మనవారు కొందరు స్వయంపాకముతో కొంతకాలము కా లక్ష్యము జేరవదు. కాని దానికల్ల వ్యవధి చాల క వారు పూని న వనికీ భంగము కలుగును. సంసారముతో నున్నయెడల ఆరోగ్యమును గోటించి అంత భయకడ నవలయులేదు. కొంతకాలము క్రిందట ఆంధ్రులందరు నౌక పోటునోయుండి నౌక వంతి స్వహమునందు భోజనమునకు కూడ తగయే గొట్టుటలు చేయుటకు యత్నించితిమి కాని ఇచ్చటికి మొదట వివరించుటకంటె యువకులమతమే యెక్కువగా వచ్చుటకులన కొనసాగక పోయినది. ఇచ్చటికిని "పరేలు" నందు "ఆంధ్రనిలయును" అను పేర ఒకయిల్లు తీసికొని మన వారలు కొందరు ఒకవిధముగ కాలము గడుపుచున్నారు. కొత్తగావచ్చువార లచ్చటికి వెళ్లి కొన్ని గడుపాటములు దొరక కలవు. ఆరోగ్యము బాగ్గిగానున్నను కొందరికి వారి తల్లిదండ్రులను చుట్టుముట్టును ఇంత దూరమునందుండుట ఒకప్పుడొక పోవుటవల్లనున్న ఇంక ఇతరమైన సంసారబాధలందుట కల్ల నున్న ఇచ్చటనుండుటకు వీలుకడుటలేదు. వుటికొందరు ఇచ్చటికి చదువుకొనుటకు వచ్చినను ఉద్యోగముచేయుటకు వచ్చినను తమపనిమతమే మామకొనము, ఇతరసంగతుల గుఱించి తెలుసికొనుటకు యత్నించకపోవుటకులన ఎంతకాలమున్నను లాభ మేమియు గనుకడక వెదలిపోవుచున్నారు.

ఈకట్టకమునందలి కష్టాధిగాంచుట కొనేకవిధములు కలవు కాని అవి అందరికిని లభింపవు. అందుకు తగినట్లుదల వివేకము, అశృద్ధమ, ఆరోగ్యము ఇత్యాదులుండవలెను. ఉదాహరణముగా మచిలీపూరికిని మనోన్మీయును లేనివారికిని అవ్వెడికిని లభింపవు. ఇదివరకు మన ఆంధ్రులనేకులు ఇచ్చటనే కృష్ణి గాండరి. చిన్నఉద్యోగమునుండి గొప్పపదవికి వచ్చినవారలలో శ్రీకాళీనాథుని నాగేశ్వరరావుగారిని మనమాద్యులగా దీసికొనవచ్చును. పట్టకరీక్లయందు దుత్తీలయి ఈయూరియందున్న కిక్కిరికి వచ్చినవారిలో శ్రీ గంటి డి. కృష్ణసామిగారిని మన మెక్కుకొనవచ్చును. చదువుకొనుటకువచ్చి వ్యాపారపు మెలకులు కనిపెట్టి కేరము, ద్రవ్యమును సంపాదించిన శ్రీచావలి నాగేశ్వరరావు (అర్జి) గారిని మనము మనమునందుంచుకొనవచ్చును. ప్రస్తుతపుపాస్టికల్, రెడ్లము చాల హిస్పితి యందున్నది కావున బొంబాయి యందేమియు బాగుండలేదు కాని యిల్లకాలమిట్లుండదు. వచ్చువారలు దురూపాల నేకము మనమునందుంచుకొని ఆద్యములేక ఆలోచనలేక తొందరపడి వచ్చిన ప్రయోజన మేమూరీకూ లేదు. సంగతి సందర్భము లన్నియు నాలొచ్చింది తమ వీలును ఆరోగ్యమును జూచుకొని మంచికట్టుదలతో వచ్చినయెడల ప్రయోజన ముండక తప్పదు.

చెన్న పురి బజారుధరలు

జూలై 18-వ తేదీ సోమవారము

(1) ధాన్యములు

వివిధాలు	బా 1-కి	రు 45-0-0	మొదలు	రకరక.
బియ్యం	బస్తాలు			
గోమము	బస్తాలు	రు 11-0-0	18-0-0	
సెయ్యి	బస్తాలు	రు 14-8-0	16-8-0	
డిల్లీ	బస్తాలు	రు 14-0-0	16-8-0	
చాగులు	బస్తాలు	రు 164	1-కి	8-8-0
నవ్వులు	బస్తాలు	రు 22-0-0	24-0-0	

(2) పప్పు ధాన్యములు

క దులు	బస్తాలు	1-కి	రు 205	రు	10-8-0	రు	11-0-0
సెయ్యి	బస్తాలు	రు 10-0-0	11-8-0				
సెయ్యి	బస్తాలు	రు 11-8-0	12-0-0				
మినుములు	బస్తాలు	రు 13-8-0	15-8-0				
ఉలకలు	బస్తాలు	రు 164	7-0-0	7-4-0			

(3) నూనె వస్తువులు

నవ్వులనూనె బా 1-కి	రు 150-0-0	155-0-0
సెయ్యి బా 1-కి	రు 14-0-0	24-0-0
కొండాపురం సేరు సేనగపప్పు బా 1కి	రు 60-0-0	82-0-0
యితర ప్రదేశము	రు 56-0-0	58-0-0
జేరు సేనగనూనె గానగ బా 1-కి	రు 145	మినుమునూనె 180
అమడము నూనె బా 1-కి	రు 126-0-0	

(4) చిల్లర వస్తువులు

చాయపసుపు బా 1-కి	రు 170-0-0	175-0-0
కూరపసుపు ,,	రు 150-0-0	155-0-0
మిరపకాయలు (గుంటూరు) బా 1-కి	రు 90-0-0	105-0-0
గుంటూరుపాయకట్టు నీలిమందు మినుము 1-కి	రు 40, 45	
కాళమాన్తి పాయకట్టు ,,	రు 60, 65	
చెల్లెము బా 1-కి	రు 40-0-0	50-0-0
చింతపండు పాతడి బా 1-కి	రు 48-0-0	90-0-0
,, క్రొత్తడి బా 1-కి	రు 85-0-0	42-0-0

(5) ఇనుము

కట్టాలు	రఖం	బా 1-కి	రు 24-0-0	35-0-0
చదరం	రు 35-0-0	38-0-0		
రపుడు	రు 35-0-0	37-0-0		

(6) లోహములు

వెండి 100 రులంత	రు 80-0-0	84-0-0
బంగారము, రులము 1-కి	రు 24-8-0	25-0-0
సవరను 1-కి	రు 15-15-6	
ఇత్తడి బా 1-కి	రు 300-0-0	308-0-0
రాగి డిబ్బా	రు 260-0-0	285-0-0
అస్కా చెక్కర బ 1-కి	రు 55-8-0	56-0-0

(7) తంగులు అలిజరై ను

అవు కృష్ణుడు	20 డిక్రీలు	రు 150-0-0	155-0-0
తొట్టికృష్ణుడు	20 డిక్రీలు	డిబ్బా	
సింహంమార్కు	20 డిక్రీలు	డిబ్బా	
అవుకృష్ణుడు	16	రు 125-0-0	130-0-0

పొన్నూరులో అగ్నిభయము

పొన్నూరు జూన్ 15:- మ ధ్యా స్త ము సరిగ 12 గంటలవేళ ఒకమహమ్మదీయుని గృహమున వెయ్యిపొయ్యిమీద కాయంచుండగా వెయ్యికి మంటగిలి వెద్దమంటలేది పూరి యిల్లుగాన వెంటనే కప్పు మంటఅందుకొని యిల్లు కాలట మొదలుపెట్టెను. జనులుకూడరి గాలి ఎండ అమియుగనుండుటచేత జనులు ఏమియుచే అలే దూముగనుండి యిద్దమీదనెక్కి నీళ్లుపోయుచుండిరి. అయిల్లు తగలబడి మరొకయిల్లు తగుల బడెనానెను. జనులు ధైర్యమును విడచి కేకలు చేయుసాగిరి. సంభ్రమమునందు అనానోక నువకుడు భోజనము చేయుచు ఉగా యిద్దు కాలమున్నవని విని వెంటనే అన్నమునవరి పురికి అగ్నికి సమీపమునవున్న చిన్నపూరిగుడిసెను బలవంతముగ యొందు యూడలెకి మాల్చివేసి తప్పిస్తే హితులు నా నుమాన్ తాలె ఖానా మెంబర్ల సహాయముచేతను నిప్పు ముట్టు కున్న వెంటంటిమీద యెక్కి, కాపుకొనినను, గుడ్డలు కాలి నను లెక్క చేయక, అగ్ని మ రల నొకయిల్లు పట్టుకొనుటకు కిద్దముగ నుడగా దానిమీదకు వెళ్లి కాలకుండ మోపినారు. ఈయంతియందు నుమారు ముప్పదిపుట్ల కట్టున్నవి. రెండువేల రూపాయల సామానమున్నవి. ఏమియు ప్రమాదకాలేను. ఆరు కంపల రూపాయల సరికు కట్టెలు తగులబడినవి. ఆ యెవకుని యందకు పొడగా విని, ఇదియంతయు నాసావర్థ్యముకాదు. మహారీర్ నానమాన్ సావర్థ్య మని చెప్పి నిప్పు యింటికి వెళ్లెను. (ఒకవిలేఖరి నుండి)

(ఒకటి లేఖరినుండి)

భభ యింకను జరుగుచున్నది.

న ర్క ఫంఘముల ఉపయోగము

హానిజ్యము రాను రాను పూర్వపు సుర్యవర్ణం, వర్షపు
సౌఖ్యదాయములు నశించి పేరుకలిమి చుగంటియి. వర్షక
మునకు సంస్థానము యొక్క బలము. ఒక కుటుంబములా

ప న్ము లు

యీ పోటీలో గెలిచిన ఘోష మరేమిటికైనా గాని
కామించింది. పూర్వమునా, కాని అర్థనా, కాదులు కష్టము
యిప్పుడు అర్థనా అనాగిరిదేహాచ్చించడం యెక్కువ కష్ట
ముగా వున్నందునగాని మించియే యెక్కువయినట్లే కనుక యీ
విషయమైతూడా (పబ్లిక్ మెంట్ పోర్టును మరచి జరిగింది మా
మూలకేట్లం దిలకితిమేని మనము గ కష్ట పునకారం చేసినవార
మందునా.

వర్తకము కొద్దులకింక యె.లసాత్మ తగులవేయు
చున్నది అందరూ యెరిగినదే. వర్తకములో మాప్రేమమాణము.
ప్రేమారములు జరిగేది మాటలవల్ల నేకా! పద్మ యెంత ప్రమాణ
మో మాటా ఆ లాంతటికేగాని యీకలియగమందు నీతిదూర
ములగు వారికి పద్మ ప్రమాణంలేదు. జోటు ప్రమాణంలేదు. అందు
వల్లనే కొద్దులలాష్టివర్ధకింద యెంతసామ్య వృధాగా పాదు
ప్రేమమున్నామో చూడవలెను. ఇట్లా పాదుచేయుటకన్న
అరిందామనుష్యులను మనమే ఉంచాయితీగా జోతుకొని మన
లావాదేవీలు చక్క-వెట్టుకొవడం యెంతలాభకరమో యోచిం
చకోరుతాను. ఎట్టి ప్రపంచారములయినను మన వర్తకసంఘముల
వారు చేయుటకు అర్హులు. ఇందువల్ల లాభమేకాని గడ్డుమే
మియు లేదు.

ఈ కర్త సంఘము శ్రీరాధినామ సంకీర్తన పాల్గొని
బడిం బా రోజు (డి2-౪-౧౯౨౧ సంకీర్తన స్థాపించబడినది.
ప్రథమ వార్షికత్వము శ్రీమదుభయనామ సంకీర్తన మైత బడిం
బుధవారం (డి ౨౯-౨౨ సంకీర్తన) తేదీ శ్రీచింతామణి నామక
శాలలో ముగియై శ్రీ సాలన రామాయణ శాస్త్ర వి. యు. వి. యల్.
గారి అధిపత్యమున జరుపబడినది. ఆనంతరమున అగ్ర్యముల
పాఠశాలలో పాఠ్యము అయిన తరువాత శ్రీమద్భక్తనామ సంకీర్తన
యొక్క నితీక అమృతమునది. ప్రచురించబడినది. ముగియై
బడింబుగారి శ్రీరామబాగారు పంచాంగశాస్త్రమును సురించి
యను ముగియై బోధపాటి రామలింగంగారు, కర్త సంఘ

చేసిన కార్యములు

అక్షరాలనామ మ 13

వి. కాళివాడనుండి వుదయము బయలుదేరి వచ్చే
 రజురైలుబండి రాజమండ్రిస్టేషనులో ఆగిపోయి, తిరిగి
 రాజమండ్రి వచ్చుచుండేది.

3. ఉద్దనుబట్ట వునుయోగించు కొనుటకు బీరలకు ను
వ్యయముగట్టు, కుద్దనుయిన ఉద్దనుగట్టునకు ధరలకు యీ
నను వికయించి యెడల ఉద్దనువ్యాప్తి కాగలదని న
తతి అయ్యుకొనునదిదను విధముగా యీవునానులను
సొంత కొందరు పెద్దచనుప్పులు తూచి చుదాని వనూలు
ఉద్దనుయిన ఉద్దను నునూను నుగను ధరలకు బీరలకు
యననులు గట్టు మునకు వికయించి కొంతవ్యాప్తి
చేసి.

౪. పురపాలక సంఘమువారు యీ సంగతము కొన్ని పర
మలకు క్రొత్తగా తెలుసులు, ఫీజులు విధించెదరని తెలియజెప్పి
నందున యీవరకు సంఘము తరపున (రేటు పేయర్స్) పన్ను
లిచ్చువారి గట్టియొకటి జరిపి అట్టి క్రొత్తతెలుసులు ఫీజులను
లేకుండా చేయవలసివెదని పురపాలక సంఘము వారిని కోరగా
అది లేకుండా చేసినందులకు పురపాలక సంఘము వారికి
కృతజ్ఞులము.

మనముగా వర్తకుల బంధువాదులను వర్తకులనే ప్రతినిధులుగా నుండు
సభలు చేయుటకు తీర్మానించి, పురపాలక కృతకహారములలో
వర్తకులు తగు రీతిని శ్రద్ధవహించుచున్నారని తెలుపుట సంక
శించుచున్నాము.

* * *

అదేపల్లి పెంకట గుర్మాధి రామశేషయ్యగారి ఉత్త
 న్యానమనుండి ఈ క్రింది భాగములు ముద్రితములు:—

ప్రస్తుత కాలమున ప్రపంచముంటిలో గొప్పదైనటువంటి
 స్త్రీ, ప్లూరిరాజ్యములో సూర్యుని అస్తమయముని లేదో అట్టి
 రాజ్యమునకు సంబంధించినవారి రికార్డు అంశములకల్ల మన శేత
 ముయొక్క అధికార కల్పి అగుచున్నది.

మిల్టన్ కవి ఇట్లు వ్రాసినాడు
ఇండియా పూర్వదేశీయులు తమదేశ ప్రభువులపై బలి

పాప ముక్త్యముల కర్మింపజేసినంత భాగ్యవంతులుగా నుండిన
కాల మొకప్పుడు గలదు. అది విశేష కాలము క్రిందను వాడు.
విశ్మయకరమైనది క్రిందనే. బంగారము ఇంగ్లండు దేశముకంటె
ఎక్కువసంకల్పితమైనది. ఇప్పుడప్పుడో లిబర్టూన్ బాలో
పట్టణముల నుభయ నివసించువాడు యిండియాదేశముందలి యోర
మైధనము కంటెను ఎక్కువ ధనము కలిగియున్నాడు.

1911 సం॥ రం రికార్డు దొరగారి సాక్ష్యంతో చిప్పిన
సంగతులు.

ఆ దేశవృత్తులలో శిల్పములలో ఇండియా దేశస్థులు నిపు
 యులు. నున దేశపు వస్తువులు ఆదేశమందు ఆహ్లాదము దుష్టస్థనూ,
 మనదేశపు వస్తువులు ఆదేశపు వస్తువులకన్న పెరి పొచ్చునే కా
 రణమేగాక, మన దేశపువస్తువు వారి ఆచారములు, సాధ్యమధా

యములకు, సాంఘిక భద్రతలకు, శిశోవ్యవస్థలకు సరిపోవు. వారిజీవనపును పునరుద్ధరణయు వున్నది.

గౌరవార్థం పాఠశాల ఇండియా బంధికోటాని గలించి వదిలి, ఇంగ్లీషు ప్రభుత్వమువారు తమ నిర్బంధపు పన్నులన్నిటను అనుసరించేసి వారిని అవరమితమైన దారిద్ర్యముల పాలజేసిరి.

వాకరుదొరగారు వ్రాసినది

ఇంగ్లాండుయొక్క సాక్షాత్కరణములని ఓడలు 12 సంవత్సరములకు ఒకసారి కట్టవలెను. ఇండియావారుగట్టి ఓడలు 50 సం॥ వరకు చెడకుండ పనిచేయును. ఇండియా ఓడలు ఇంగ్లాండువారు, 14 లేక 15 సార్లు ప్రయాణముచేసిన తరువాతగూడ చిట్టముకల గట్టిగానున్నవి. యూరపులలో గట్టు ఓడలు అలాసా బ్రహ్మాదా తిరుగుట దుస్సరము.

ఇదిగాక నూలు ఓడలకు బట్టునీయట వున్న ప్రక్రియలు, తివాసులు, పాత్రపాచులు, కొయ్యపనిముట్లు మొదలయిన అనేకపరికరములు వృధిగా నుండెడివి. అవి అన్నియు తప్పిలుగా (వాయనలని కానందున) వ్రాయవలెనని.

ప్రస్తుత కాలమున ఇండియాదేశము, భారతీయులు, భారతజాతి తమదొన్నెల్యమును కొలువోయి అన్ని జాతులమధ్య నామూపాశీర్వాదముగావున్నది. అందుకు దృష్టాంతములు ఈ దిగువ కొన్నిటి నివృత్తుచున్నాను. ఎక్కువ తప్పిలుగ జెప్పిన గ్రంథము మెరుగుని భజముచేట్ల ప్రిచెదను.

వర్తక అభివృద్ధికి మూలాధారములు: 1 భూమి, 2 శుభ వులు, 3 అడవులు, 4 ఖనిజములు, 5 మార్కెటులు, 6 వేరిషనులు, 7 ఓడనర్తకం, 8 రైల్వే, 9 రోడ్లు, కాలువలు, 10 విద్యాభివృద్ధియైయున్నవి. కాని వీనిలో మనకు జటియందు స్వాతంత్ర్యముగలదో మనదేశవర్తకుల హక్కులమై యున్నదో చూడము.

1. తేయాకు, కాఫీ, కబ్బండు, నీలిమందు, గోగువార, పువ్వుపండిభూమి నుండియు చాలాభాగము, తెల్లవారి హక్కులమై యున్నవి. ఇవియన్నియు చాల లాభము లేవ్వేవి.

2. శుభవులు, అడవులు, వీడులు, మొదలగునవి పూర్వమునలే శుభవులు స్వేచ్ఛగా తిరుగుటకు వీలుకాక చట్టబాధితులై యున్నవి. వేలకొలది శుభవులు, నైసుల అపారములను త్రిము వాకనమగుచున్నవి. అందుచే అభివృద్ధిలేదు.

3. అడవులు వృద్ధిచేసే వర్తకులకు ఎట్టి సంబంధములే. ఇండియా గవర్నమెంటు హక్కులమై యున్నవి.

4. రాక్షసిబాగు, బంగాళు, మెడి, రత్నములు మొదలగు అనేకవిలువగల గనులయొక్క విదేశవర్తకుల వాతవిడి యుండినవి.

5. మార్కెటులు గవర్నమెంటువారి హక్కులయివున్నవి.

6. వేరాలములదే వార, వున్న, చూడబోవండి నూలు వదులబడి అనేకనుండరములుగా తియారి చేతులకు గోతములు, తివాసులు, పున్నవస్త్రములు, కండ్లు, నూలువస్త్రములకు సంబంధించిన పరిశ్రమలు యావత్తు వాకనము అయి విదేశీయుల హక్కులమందు ఈవ్యాపారము వుండియున్నది.

7. పూర్వకాలమున మనదేశపు వీరులు విదేశములకు బోయి అనేకవిధముల ప్రసిద్ధి గాంచిరి. ఇప్పుడు అట్టి వర్తకం యావత్తు తెల్లవార్య హక్కులమై యున్నది.

8. రైల్వే యావత్తు తెల్లవార్యతో సంబంధించిన కంపెనీలకే. మనదేశమునుండి ఏయేసరకులు ఎచ్చటనుండి వారిదేశములకు తీసుకుపోయినయెడల వీలుగానుండనో అచ్చటికి చేసి వారిగాని మనదేశలాభముకొర కంతమాత్రముకాదు అనట్లుగా అనుకూల అంశనిర్భాగ్యులైతిలో మనయెడనుంచినై యున్నవి.

9. రోడ్డుగూడ గవర్నమెంటు హక్కులకు అనుసరమున అట్టి చేయబడుచున్నవిగాని వర్తకసౌకర్యములను యొందించి జరుపుటలేదు. కాల్యము చాలిన్న లేవు. దాని అభివృద్ధికి కృషయము చాలా తక్కువ కట్టబడుచున్నది.

10. విద్యాలయములు యావత్తు గవర్నమెంటువారికిం దను గులాములుగావుండి బొససలే స్వతంత్రీకరచిచ్చి లేవచ్చునట్లు వారియత్నముచొప్పున ననిచేయుటకుగాని తయారుచేయుట యేనిద్యగలదో అట్టి విద్యాలయములు కేవలము కార్తాజాలయ గవర్నమెంటువారి స్వాధీనమందు వుండియున్నవి. జాతీయవిద్య నశించినది. స్వతంత్రీకృతికి సంబంధించిన వివిధ్య యులేదు. వేదవేదికయన్ని కర్మల ఆస్కారమేలేదు. అందుచేతనే పూర్వపుకట్టుబాట్లు, అచారములు, అచరణలు, భద్రతలు నశించినవి.

వైస్రాయి చొప్పున వర్తక అంగములు విహీనమయి వర్తకము వాకనము అయి ప్రపంచమంతటిలో అన్ని విషయముల తోను దొన్నెల్యముచేసిన మన భారతదేశములో ఒక్కొక్క మనుజునికి సాటుకు వచ్చేది అయిదానిదరహామూదన అంచ

నాచేతగా ను 15 జు అన్ని, ఇంగ్లాండు దేశమందు ఒక్కొక్కనికి సం॥ కు అయిదాని 50 పానాలు అయివున్నది. ఇట్లు కలుగుటకు కారణము వర్తక అభివృద్ధిగాని మరెవ్వటికాదు.

మన పాలకులు మొదట ఇండియాను వచ్చినప్పుడు వర్తకులుగా వచ్చి వారు, తరుపరి కొంతకాలమును ఇంగ్లాండు చక్రవర్తివశం దుంచివారు. కాని ప్రస్తుతకాలమున ఇంగ్లాండు పాలనచక్రవర్తి నామకేయముతో వున్నను వాస్తవముగా నడుపుచు వర్తకులతో నిండిన పార్లమెంటుచేతిలో నున్నది. కాబట్టి వర్తకులచేతియందు దేశాభివృద్ధి ప్రజానాథము స్పష్టయొక్క సర్వసౌకర్యములు నుభులుగా నడుచుటకు వర్తకులే ఆధారమని చెప్పక తప్పదు.

అందుచే ప్రస్తుత కాలమున భారతదేశమున వర్తకుల విద్యుత్తక్తరములు ప్రపంచమందు ఒకప్పుడు వానికికెక్కిన తమ యున్నతదేశము ఏ యేవరికము, ఏయేవిద్యలు, ఏయేరూట్లు కలవో వాటిన్నిటిని తిరిగి జరిపవచ్చునని పునః జీవనోద్ధారణ గావించుట యైయున్నది.

భారతదేశమందు పుట్టినవారిలో వర్తకంచేయు ఎవరైనను భారతదేశమందను అని పిలిపించుకొని పొరుగు మున్నయెడల తన బాధ్యత నెరిసికొని వర్తకము చేయవలెను. వేదము భారతీయులకు సర్వమునకు మూలాధారము. అందు చెప్పబడే ప్రకారం చేయుట వీర బాధ్యత యై యున్నది. అట్లు చేయనియెడల మన బాధ్యత మనము నెలవేసిన వారముకాము. కాబట్టి సోదరులారా! మనము వర్తకము ప్రపంచకల్యాణమునకుగా చేయవలసింది, అని నేడము చెప్పుచున్నది. అంతేగాని తన యిష్టము వచ్చినట్లు సంపాదించుకొని తన ఇష్టము వచ్చినట్లు కృషయము చేయుటలు వేదము చెప్పలేదు. ఎప్పుడు దానిని విడనాడితిమి, ఇట్లామీదనుండి తొలగిన రయిలుగతి మనకుజట్టినది. కానసోదరులారా! మన బాధ్యత నెలవేయటకు మనము చేయవలసింది ఏమనగా పూర్వము జుత్ కల్యాణముకొరకు మనమునుభలు కేవలము సుహృదావస్థయందుండి ఈశ్వరపరిచయముగలిగి ప్రపంచమునకు కావలసిన మనోవాక్యములను కాలానుసారముగా వెల్లడి చేయుచుండెడివారు. వారు సమాధి అడగ నదిలినప్పుడు గావలసిన భోజనవార్తములనిచ్చి పోషింపు బాధ్యత వర్తకులదే. క్షత్రియులుగాని, కూడ్రులుగాని ఈబాధ్యతను ఎవరెలా ఎన్నడు వలెయుండలేదు. కాబట్టి ఇక్కాలమున తాము సంపాదించు ద్రవ్యము తాము ఏ ఏ కాణములచేత రితువర్తక ఇచ్చివులుపోయి తమ వర్తక అభివృద్ధి దేశాభివృద్ధిని కొలువోయికో ఆయాకాల గణములను వాకనముజేసి తమ వర్తకము పూర్వపు సంస్థాపనలమీద నడుచుటకు పాటుబడువారిని పోషింపుబాధ్యత వారిదే యున్నది. మరిన్ని జాతీయ విద్యాలయములు స్థాపించి పోషించవలసియున్నది. వేదకాశ్రమపాత్రకాలము, వర్తకములయందులు, స్థాపించి పోషించు బాధ్యతయై యున్నాను. మరియు ప్రతిగ్రామమునను, పట్టణములందును. వర్తకసంఘములు స్థాపనచేసి తన్మూలమున గ్రామపంచాయితీల స్థాపనచేసి వ్యాప్తములు అడుగంటించి కోర్టులు యాభిమతపరిసిన బాధ్యత వారిదే యున్నది. సర్వమునకు పోషకుల సద్విమర్శ వర్తకము వర్తకసంఘముల జత్యల్యాణము నిమిత్తం దేశవేద పరిపరార్థము తమ విద్యలక్ష్యముల కొరకు భయ నిల్వచేయుటకంటే దేశమందు కాంతిలిగించి దేశమున అభివృద్ధియందుకుండు తమ బాధ్యత అని గుర్తెలుగువలెను. తమ విద్యలకు దేశసంతోభమందు భవద్ధాంబి ఇచ్చినక్షేమముల బదులు లేదేమని గ్రహించవలెను. కాంతిని కన మార్చుక తమవిద్యలకు సామ్య నిల్వచేసి యిచ్చినయెడల వాళ్ళు కష్టములు పాలై కృత్యులగుదురు. కాబట్టి మనబాధ్యత గుర్తెలిసి కావలసిన సంస్థాపనలు స్థాపించి పోషింపు ప్రార్థించుచున్నాను.

ఎట్లు నెలవేసవలసినది ఇంకొకవిషయము మనకు తెలుపవలసియున్నది. 1 సర్వమునకు ఏది మూలాధారమో అట్టిదానిని విడనాడి మనము ఏనిచేసినను నేలను విడచి సాముచేసినట్లుండును. కాని ఈశ్వరభక్తి యందు ముఖ్య అంగము. వర్తకమునందు మగ్గులయందు నిద్రపెట్టించినది లగాయతు తిరిగి నిద్రించువరకు అచిరాయుడే వుండుటకంటే నియామక కాలములయందు ప్రతినిత్యము, ప్రతిపూట ఈశ్వరుని భాగించుట ముఖ్యము. ఇట్లు చేయుటలో ఎవరు ఇష్టము వచ్చినట్లుగాక వేదవేదిక కాలములను అందరము చేసినయెడల యెవరికి కష్టము గలగజేరదు.

ఏగ్రాహరముచేసినను మనకు లాభము నస్తుండిదా అనిచేయరాదును. మనదేశమునకు మనము చేయు వ్యాపారముల కష్టము లేకగదా అని విచారించి చేయవలెను.

నామనలారా! మనము సంపాదించిన ద్రవ్యములలో చాలామొత్తం దుర్వ్యయముల క్రిందిను, కష్టనశముకొరకు కృష

పర్చుచున్నాము. అట్టివి మనదేశ ఆసామ్య నిల్వచేసి దేశములో అనుభవ్య వెట్టిన దేశము వృద్ధిచెందును. కాన ఇట్టి తీర్మానములు సంఘమునందు చేసికొని అమలుకొందు పెట్టుకోవలెను.

సాక్షాత్కరణములయందు మనకు ఏకాశ్రయమున్ను, అమిత కృషయము చేయవలసిందిగా చెప్పియుండలేను. కాన క్లిగించేమనుచున్నాను.

కామనలారా! మనము ప్రభుకుటకు తినుచున్నాముగాని, మనము తినుటకు బుట్టిన వారముకాము. కాబట్టి దానిని నులయిన వేదభాషణముమాని నిల్వచేసిన మనకు అలవాటుపడిగాని మనము వాస్తవముగా ఎంతసామ్య ప్రపంచముకొరకు కృషిపెట్టగలమో అంతపెట్టవలెను. లేనియెడల విశేషసామ్యము పొట్టి బట్టలకే ఖర్చు పెట్టవలసియుండును. అందుచే మన విద్యుత్తక్తరముల నెరవేర్చువారి కృత్యులగుదుము.

అయ్యో! మనము భృత్యపేట విశేషసామ్య ఖర్చుపెట్టుచున్నాము. నిత్యము మనము చేయు ప్రతికర్మలకు మనకు తెలియించుచును పోషించుచున్నాము. ఈశ్వరకృప్తిలో ప్రతిదియు మనకు సాక్ష్యమిచ్చుచున్నది. అన్ని నుండిగా పునయొగించిన అన్నము పుడుతున్నది. దానిని చూచులో వెట్టిన కృషియు దగ్గరకునున్నది. కాబట్టి కృషయగా దేశమునకు, మానవులకు ప్రపంచమునకు ఎట్టి పునయొగములేనందా భర్త ముకొరకు తిరిగెడివారికి భర్తముచేసి దేశములో సోమరసం కూటసాక్ష్యం మోసము వృద్ధిచే దురుకంటె ఆసామ్య దేశకల్యాణముకొరకు కృషిపెట్టగలమో, ఇది గోర్వత్యము.

వర్తకులమై మనము సంఘములు ఏర్పాటుచేసికొని అందరము ఏక ఆభిప్రాయమునై విషయత్యయ గలిగి అవసరములెంత తీర్చగలములు చేసుకుని అమలులో పెట్టుకొని విధివిధ్యక్రమంగా ప్రకర్తించుటచే మనబాధ్యత నెరవేర్చినవార మగుదుము. ఇట్లుచేసిన రారాజులుగూడా మన కలలో పూవుకదలింపజాలరు.

వైస్రాయి ప్రసంగించిన విషయము లన్నియు వాతగల నిల్వజ్ఞానముతో దేశమొత్తమువూడ జరిగిన బాగుండునని ప్రసంగించినాను. కాని ఈపట్టుములు గల వర్తకులు సక్రము, విద్యాలయములు మొదలగునవి పోషించుచు చాలా భాగము నతినిమనమునుండ జ చేయించుచున్నాను. నేను ఈమధ్య దక్షిణయాత్రలు సేసించుటకుగాను కల్పివాను. చాలా సాధనముగా తిరిగి చూచినాను. కాని దిక్షుదేశమందు చూచిన పట్టుములలో నేలం పట్టుచుండు వర్తకులు, ధనికులు, జ్ఞానములు, త్యాగుల్యాగపరిమళము మొదలంజేయుచున్నాను. కాబట్టి అక్కడ వారిని ప్రార్థించిన విషయమే ఇప్పుడు వర్తకసంఘమువారికూడ నేను ప్రార్థించక తప్పదు. కృత్యములు యెవరు ప్రార్థింపనిచే తమకు ఎట్టిలాభము లేకపోయినను ప్రపంచసౌకర్యము కొరకు నీడను సుద్దను కావలసినవారికి సోమగుచున్నవి. కాబట్టి మిత్రముల మిత్ర గాములకొరకే గాకుండా ఆశ్రయధామూడా అన్నివిధముల పాటుబడుచుగాక యని ప్రార్థించుచున్నాను.

ప్రకటన

రేపల్లె డి॥ ము॥ కోర్టులో గుంటూరు ప్రి॥ డి॥ ము॥ కోర్టుఫయల్ O 1654/20 EP 72/22

వాది:— మహంకాళి వెంకటేశ్వర్లు

ప్రతివాది:— గాజుబసవయ్య చనిపోయినందున వారసు విష్ణు మొలకల అజ్ఞాపనమయ్యనాయుడు.

వాది ప్రతివాదిమీద పొందిన డిక్రీవాక్కి లేటు బసవయ్య లక్ష్మవారిపాలెం కావరములు బొమ్మదేవర అంజయ్య నాయుడు 2 యాపిచ్చయ్యనాయుడు 3 యా వెంకటసుబ్బారావునాయుడుగల్గిమీద సదమకోర్టులో. 31-12-20 తేదిన పొందిన OS 750/19 OS 774/19 ర్ల డిక్రీలవాక్కి, ప్రతివాది కనూలుపర్చుకోవలెనందాను సదరు ప్రతివాదికి అంజయ్యనాయుడు కయ్యలూ మనూలు యిగ్గువందాను సదరు డిక్రీల బాపకు సామ్య యానెంబరు డిక్రీవాక్కిగోడ జబాబు చారిగా వుండులాగున CPC or 21 లేక 53 ప్రకారం జప్తుచేయించవనికోరి వాది మోక్షకోదాల్చి చేసినందున అభిధముగా జప్తుచేయుటకు కోర్టువారి ప్రత్యక్షయ్యుడి 27-6-23 తేదీకి వాయిదాచేయబడివున్నది గనుక యాపిచ్చయ్యమై అక్షేపణలుగలవారు సదరు వాయిదా తేదీ ప ల గం 11 లకు కోర్టునాయెదుట హాజరై తెలియజేర్చుకోవలెను.

వాది, మహంకాళి వెంకటేశ్వర్లు.

ಪಂದಿ: 5 ... I2, 100-0-0

8041 వ్యా. ప్రకం. (సోదానాది) బ్రహ్మసూత్రం. 66వ అధ్యాయం. 66వ అధ్యాయం. 66వ అధ్యాయం.

అన్నతాంజనము

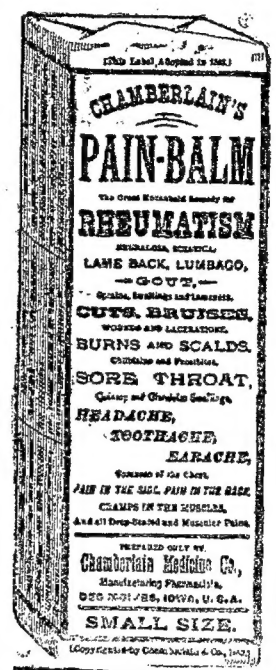
ఆంధ్రజ్యోతిషాలయము

(1) జాతకము (కుండలి) యొక్క నక్షత్రముగాని (2) పుట్టిన తేది, జనన కాల భుజియటగాని (3) జాతకుని యొక్క జన్మ నామము, ప్రస్తుత పురోహితుని, మాత ఉత్తరము వ్రాయునపు యటగాని, ఈ మూటిలో నేదియో యొకటి మాత్రం బంపినయెడల, జాతకుని యొక్క రూపము స్వభావము, కేరీరార్థోగ్యము, భవనంపాద, ఆయుర్దాయము, భాగ్యము, సంతానము, కళత్ర సౌఖ్యము, ఉద్యోగము జీవనము మొదలగు 25 సంకతులు దాఖలా కొరకు వ్రాసివచ్చుచుగా రు 1-4-0 లకు వి. పి. గా పంపెదము. ఈ వ్రాసిన సంకతులు సరిగా నున్నయెడల, జాతకుని యొక్క ఆయుర్దాయము అభయవరకు, బరగబోవు బ్రతికెందర ఫలములు, అనగా, భుజాదక, అంతర్దేశాఫలములు గల పూరా ఆకెళ్ల వేంకటేశాస్త్రి 'దైవజ్ఞుడు' గోపాలపురం కొత్తపేటపోష్టు, గోదావరిజిల్లా.

జాతకము కాస్త్రసమ్యక్తముగా రయారుచేసి పంపెదము. పూరా జాతకమునకు రు 5 లు, అగును. పూరా జాతకము వ్రాయించు కొనువారు రు 2 లు, అద్వాన్య మందుగా పంపవలెను. అట్లు సంపగానే జాతకము పూర్తిగా అభయవరకు రయారుచేసి తక్కిన రూపాయలకు వి. పి. గా పంపెదము.

సంవత్సరఫలము 3512

మొత్తముమీద 1 నెల 10 రోజుల వరకు ముందు జరుగబోవు ఫలములు వ్రాయుచు, నెలలవారిగా 12 నెలల ఫలములు వివరముగా వ్రాయుటకు వి. పి. ఖర్చులతో రు 1-4-0 లు అగును. దీనికి జన్మనక్షత్రముగాని జన్మనామముగాని మాత్రం పంపినచాలును.

చేంబర్లెనుగారి వెయిన్ బామ్

వాత నొప్పులు, నడుము నొప్పి, కాలినగాయములు, తలనొప్పి, పండ్ల నొప్పి, నరుకులు, దెబ్బలు మున్నగునవి దీనివలన తప్పక గుణ మగును.

అన్ని జాగాలలో విక్రయమునకు 33 దొరకును. (2)

ఎరాస్మికు తెల్ల

వన్నీరుపువ్వునబ్బు

సువాసన సుఖమును, అనందమును ఇచ్చును గాని ఆ వాసన సొంపైన సువాసనగా నుండుట అవసరము.

ఎరాస్మికు తెల్లవన్నీరు పువ్వు నబ్బుయొక్క అశ్వద్ధామైనటువంటియు. అసమానముగు నటువంటియు సువాసన, అందరికి ఆరోగ్యమును, ఉత్సాహమును, ఉల్లాసమును ఇచ్చును. ఎందువలన ఈ వాసన ఇంత సొగసుగ నున్నదో చెప్పజాలము.

ఇట్టి నబ్బులను జూచి మోసపోవద్దు! 629

(4) అన్ని అంగస్థలములు దొరకును.

లోకామయహార కస్తూరిమాత్రలు

పిన్నలు మొదలు నయనైన పెద్దవారివరకు సాధారణ వ్యాధులన్నిటికిని వాడతగినది. 250-300 మాత్రములగల సిసా 1-కి ధర 0-4-0 1 మొదలు 6 సిసాలవరకు రూ 1-4-0

మొదలు ఎస్. ఎస్. ఆర్. వైద్యశాలాధికారి పా. వెంకటాచల పండితులచే రయారు చేయబడిన లోకామయహార కస్తూరిమాత్రలను వాడితిని అది కుద న్యదేశములలోలచే రయారు చేయబడినవని తెలుప మిక్కిలి సంతోషించెదను. వాటిని వాడుటవలన నోటికి నుంచి సువాసన వచ్చును, విడువని రొమ్మునడిచెను, అజీర్తి, వ్యాధిగములు, కడుపుకొప్పి, కంటుజ్వరములు వీటిని తక్షణమే పారదోలును దీనిని ఆయుర్వేద వైద్యులందరు తప్పక వాడుట వలసిది.

డాక్టరు ప్రభాకరు, డెల్టా ఆయుర్వేదిక్ యూనివర్సిటీ గ్రాడ్యుయేటు, ఎస్. వై. ఇన్స్టిట్యూట్ ఆఫ్ సైన్సు యు. ఎస్. ఏ. వి. ఎస్. సోనిటిరి ఇన్స్టిట్యూటు లండన్, రెన్ సెల్లింగు కెమిస్టు, అగియారిసందు, సెం 2 బొంబాయి.

కానకేశ్వరి ఉష్ణము, శీతలముచే గలుగుదగ్గు, కుక్కదగ్గు, గొంతుపుండు, రొమ్ముకడితము మొదలగునవి తప్పక తక్షణమే వుడుకును.

801 యొక్కడ నన్నటి జనలందరు మీ కస్తూరి మాత్రలను వాడి, అందువలన కలిగిన గుణములను చూచి మిక్కిలి తృప్తిచెంది 8 బుడ్లను మరల పంపవలెను. ఎమ్. రాజరెడ్డిల వారు వర్తకులు గిడ్డలూరుపోష్టు కర్నూలుజిల్లా. [594]

రు. 2 లు బొంబాయిలు కొనువారికి మా శ్రీరాములవారి పట్టాభిషేక క్యాలంటు ఇస్తాం.

బ్రాంచి:— సెం 331, తంబుతెట్టివీధి, మద్రాసు. బ్రాంచినుండి, వి. పి.లు పంపబడవు.

పాశ్చాత్య వెంకటాచల పండితులు, శ్రీ శీతారావువ వైద్యశాల, మైసూరు. (1) 594

మలయచందనము

గనేరియా అను పెంగోగమునకు కుశారము : ధ్యమ లేదు. పిచికారీలో పని లేదు. ఎలుపు, తెలుపు, పచ్చ, అను మూడు రేఖముల పెంగోగము ను మూడు పూటలలో మాన్యును. శ్రీల కనుమ వ్యాధులకు కూడ ఇది రాజవధులు, (1251) డబ్బీ 1 కి నెల 2-4-0

గంధర్వ ఫాల్గూసి, రాయవరం (గోదావరిజిల్లా.)

మీరు 219

దేహరోగ్యవిషయాభివృద్ధి తెలుపు

కామశస్త్రమును

పుస్తకమును కని, విని, చూచియుండు రా తేదా,

ఇప్పుడే మాకు వ్రాసిన తపాలువగై రా ఖర్చులు లేకయే పంపెదము.

విశేషము:— అతంతస్త్రిగ్రహ బొంబాయియుము 26 బాడ్లె, మదరాసు.

ఇంద్రజాల మహేంద్రజాలము

ఈ అపూర్వగ్రంథములో జర్మనీ గాంధీ, యోగదృష్టి, హస్తలాఘవము, ఇంగ్లీషు ఇంద్రజాలము, మంత్రకాస్త్రము. భూతవైద్యము, యాత్రములు, అమెరికావారి చీల్డ్రేక్ తమా సాము, విచిత్రవిదోదవిద్యలు గలవు. ఇం తే గా క మనుష్యుని మాయముచేయుట, మామిడిచెట్టును పుట్టించుట, జీవజో హాధియగుట, కేరీరములేని తలకాయచేత మాటలాడించుట భూమిపైన గజముయెత్తిన గాలిలో మనుష్యుని నిరాధారముగా నిలుపుట మొదలగు విచిత్రములు అనేకము లున్నవి. ఈ గ్రంథ లు విద్యార్థులముగా మేజర్ చేయుటకు గౌరవంతీ యిచ్చుచున్నాము. దీని నెల రూ 4-0-0 లు. 2118

పి. ఆర్. జనార్దనంనాయుడు, ఒంగోలు గుంటూరుజిల్లా.